National Library 55253
Gen. Acquisitions Section
OTTAWA, Ont. K1A ON4
L

P203/c/1415

National Library
Bibliothèque Nationale
DIVISION DES PÉRIODIQUES

VABA EESTLANE

Second class mail registration number — 1089.

VABADE EESTLASTE HÄÄLEKANDJA

ILMUB IGAL TEISIPÄEVAL JA NELJAPÄEVAL

Nr. 6 (3023) XXXIII aastakäik | Teisipäeval, 24. jaanuaril 1984 — Tuesday, January 24, 1984 | Üksiknumbri hind 70 senti

T. E. Ühispank tähistas oma juubelit

Arvukas kogu külalisi ja liikmeid oma rahaasutise tähtpäeval

Toronto Eesti Ühispank tähistas oma tegevuse 30. aastapäeva koosviibimisega Eesti Maja suures saalis, millest arvukas kogu külalisi ja liikmeid osa võtsid. Külaliste hulgas olid Toronto soome, leedu ja poola ühispankade esindajad, Ontario Ühispankade Liidu ja kindlustusselts CUMA esindajad.

Aktusliku osa avas panga president V. Noolandi, meenutades panga asutamist, kus leiti eesti ühistegevusele lähtekoht kanada seaduste kohaselt. 28 asutajaliikmest on tegevusaja jooksul lahkunud 16, järel on veel 12, kes viibisid aktusel aukülalistena. Ta ütles, et kui alul oli kahtlejaid ja liikmete arv väike, siis 30-aastane tegevus näitab, et sellest on saanud 24,5 miljoni dollarilise äriseisuga pank. Selle edu on põhjustanud usaldus ja lojaalsus oma panga vastu, ka 1980/81 raskeil majandusaastail, mil tekkinud puudujääk on täiesti kaetud ja möödunud aasta jättis jälle ülejäägi. Ta avaldas lootust, et praegusele juubelile järgneksid veel uued ja töö saab edukamaks ja liituvad uued liikmed.

Panga tegevust kirjeldava kõne pidas krediitkomisjoni liige Karl Arro, kes vaatles panga arengut kolmes faasis.

Esimeses panga asutamine ja esimesed tegevusaastad, teises ühispanga väljaarendamine moodsaks rahaasutiseks

ja kolmandas stabiliseerimise periood koos tulevikuplaanide väljaarendamisega pikemas perspektiivis.

Esimeses märkis ta, kuidas vabasse maailma saabunud ühistegelased tegid eeltöid oma panga loomiseks, mille asutamispäevaks loetakse 17. jaan. 1954. Pangal puudusid oma ruumid ja esimene operatsioonipäev toimus 11. veebr. 1954 Vana Andrese kiriku seltskondlikus ruumis. Esimesel operatsioonipäeval toodi hoiuseid 425 dollarit ja anti välja esimene laen 200 dollarit. Panga tegevuse esimest või „prooviaastate" faasi hõlmavad neli esimest aastat. Need olid sissetöötamise ja oma panga populariseerimise aastad, mille jooksul hoiused tõusid 806.000 dollarile. Juba esimestel aastatel sai T. E. Ühispank esimesena tshekkide väljakirjutamise õiguse.

Seitsmendal tegevusaastal kolis pank Eesti Maja ruumidesse. Selle aasta (1960) lõpuks oli liikmeid juba 1820 ja hoiuste seis 1.728.552. Nüüd kulges areng kiiresti, kasvasid hoiused ja suurendati laenusummasid.

Panga 15. aastapäevaks 1968 oli äriseis tõusnud enam kui viiele miljonile ja liikmete arv 3737-le.

Toetustena oli antud eesti noortele ja organisatsioonidele ligemale 20.000. Seoses ärilise tegevuse suurendamisega on arvepidamise süsteemi moderniseeritud ja viidud kompuuteri süsteemile.

Panga tõus kestis 1980. aastani, mil Kanada majanduskriis ja Torontos elava eesti rahvusgrupi majanduslik potentsiaal oli jõudnud piirini, mille tulemusena algas kolmas periood, stabiliseerimise periood. Inflatsioon mõjus panga tegevusele. Kuid 1982. a. hakkas olukord paranema ja nüüdsel juubelipäeval on kõik vahepealsed tagasilöögid likvideeritud.

Lõpuks ta käsitles põhjusi, mis on tinginud sellise edu, arvestades selleks eelkõige juhtkonda, ametkonda ja liikmeskonda, eriti viimane on tegevuse arendamisel olnud tähtsaks teguriks, kes on panga juhtkonnale kinkinud oma usalduse.

See usaldus on vanemate lahkumise järel kandunud edasi ka järgmistele generatsioonidele,

kes panga tegevust edasi kannavad ning eesti rahvusgrupi majanduslike huvide eest võitlevad.

Bariton Avo Kittask haaras kuulajaid kolme lauluga, esitades aaria R. Toi kantaadist „Mängumees" ja E. Aava „Tervitus kevadele" ja aaria ooperist „Vikerlased", klaveril saatis Tiina Mitt-Kreem.

Tervituste osa avas E. V. aupeakonsul I. Heinsoo, andes üle kõigi Toronto organisatsioonide tervitused. Ta ütles: „Kui ma mõtlen sellele, et 30 aastat tagasi alustati ja rajati T. E. Ühispanga operatsioone ühest kodumaalt kaasatoodud nahkportfellist Vana Andrese kiriku seltskondlikes ruumes.

Ja kui ma mõtlen sellele, et 1954. a. lõpul oli T.E.Ü. äriseis $44.000 ja liikmeid 248 ja 1983. aasta lõpul oli selle eesti rahaasutise äriseis ligi 25 miljonit ja liikmeid 5200,

siis ma arvan teie kõik ühinete minuga, kui ma ütlen, et meie oleme kokkutulnud siia Toronto eestlaste kodusse tähistama kõige edukama eestlaste oma organisatsiooni 30-ndat aastapäeva terves maailmas."

Ta märkis, et selle edu aluseks on olnud usaldus; asjaajamine on olnud nii eeskujulik, et see on ära tanud tähelepanu ka väljaspool meie ühiskonna piire. T.E.Ü. 30. aastapäeval soovis ta pangale kogu Kanada eestlaskonna nimel jätkuvat edu ja kasvamist ühistegevuse juhtlausega ÜHENDUSES ON JÕUD!

Lõpuks andis ta T.E.Ü. presidendile V. Noolandile üle Eestlaste Keskнõukogu Kanadas teenetemärgi märkusega,

et see oleks tunnustuseks talle isiklikult, aga ka kogu asutisele.

Välistervituste rea avas Toronto Leedu Ühispanga esindaja dr. J. Birgiolas, järgnesid Soome Ühispanga mänedzher A. Mansikka ja president Parkkala ja Poola ühispanga esindaja. Eesti Sihtkapital Kanadas esimees H. Lupp meenutas et T.E.Ü. presidendil V. Noolandil oli hiljuti sünnipäev ja andis üle kingituse.

Ontario Credit Unions League Ltd. poolt tervitas K. Fleming, andes tunnustuse 30-aastasele suurepärasele tööle. Ühistegeliku kindlustusseltsi CUNA poolt tervitas T. Sexton,

kes kauaaegse eestlaste sõbraan meenutas esimest presidenti A. Ekbaumi, talle järgnenud V. Ernesaksa ja J. Künnapuud, samuti panga asjaajajaid A. Peeli ja praegust mänedzheri Linnu Petersit,

kes on loonud eesti ühiskonnale suurepärase ühispanga. Tervitustega koos anti kõigi poolt üle mitmesuguseid kingitusi.

Tiina Mitt-Kreem esitas klaveril A. Vedro „Lüüriline pala" ja F. Chopini „Scherzo nr. 3". Esinejaile andsid roose Linnu Peters ja teadustaja Paul Kiilaspea.

Pärast „uste-auhindade" loosimist ütles kavalisele osale lõpusõna juhatuseliige K. Randlaid,

tänades sõnavõttude, kinkide ja tunnustavate sõnade eest, mis annavad indu tulevikuks,

aga tänas ka ametkonda ja liikmeid usalduse eest, mis on ka tulevikus edu pandiks. Selle järel lõpetati kavaline osa Eesti hümniga.

Juubeli teisel poolel järgnes kohviõhtu.

Balti Vabadusliit austas Los Angelese maakonna esimeest Michael Antonovichi Balti Vabadusliidu vabadusauhinnaga (Baltic Freedom Award) tema büroos. Michael Antonovich on aastaid toetanud Ikestatud Rahvaste üritusi. Möödunud aastal oli ta üheks kõnelejaks Balti Vabadusliidu Inimõiguste konverentsil, sõs Balti küüditamiseaktusel ning antikommunistlikul demonstratsioonil linna raekoja ees, mis toetas president Reagani poliitikat Grenadas, Kesk-Ameerikas ja Liibanonis. Hiljuti Los Angelese maakond võttis vastu resolutsiooni, mis ühendab inimõiguste rikkumisi tuumarelva vähendamise poliitikaga. See resolutsioon esitatakse Los Angelese elanikkudele juuni-valimistel.

Balti Vabadusliidu autahvli üleandmisel Los Angelese maakonna esimehe Michael Antonovich'i büroos. Vasakult: Balti Vabadusliidu direktor Jonas Matulaitas (leedulane), Balti Vabadusliidu abiesimees Avo Piirisild, Liidu sekretär Viivi Piirisild, Los Angelese maakonna esimees Michael Antonovich ja Balti Vabadusliidu esimees Valdis Pavlovskis (lätlane)

Foto: Los Angeles County Supervisor's Official photographer

„VABA EESTLANE"

on valvel eestlaskonna üldhuvide eest!

Toronto Eesti Meeskoori
Eesti Vabariigi aastapäeva tähistamise
KOOSVIIBIMINE
PÄEVAKOHANE EESKAVA ★ TANTSUKS V. GUSTAVSONI KAPELL
ÕHTUEINE KOOS JOOKIDEGA
Laupäeval, 18. veebruaril kell 7 õhtul Toronto Eesti Majas
Laudade ettetellimine: Georg Lootus tel. 493-6406

Neeme Järvi kontsert ESTO-pidustusel

ESTO toimkondade üldkoosolekul anti ülevaateid tehtud tööst

Möödunud neljapäeval toimus ESTO peakomitee ja allsektsioonide informatsioonikoosolek, millest kuni 40 osa võtsid ja kus tehti kokkuvõtteid seni tehtud tööst. Pidustuseni on aega vaid 5 kuud.

Esto peakomitee esimees T. Metsala alustas ülevaatega, peatudes m. kriitilise ajatabeli juures ja pudutades neid küsimusi, millega etam viivitada ei saa. ESTO TEATED nr. 3 on ilmumas, milles avaldatakse need muudatused, mis vahepeal on tehtud. Ta leidis, et noorte ürituste kava üle pole seni informatsiooni antud. Ka pole avaldatud Miss Esto valimise korda, kuigi mõnel maal on kohalikud missid juba valitud.

Kriitilises ajatabelis on ka aukülaliste kutsuminè ja programmiraamatu koostamine.

Sisseantava informatsiooni tähtaeg on küll möödas, aga paar päeva on jäänud 50 sõna pikkuseks informatsiooniks.

Kavaraamat on 9 korda 3" ja mahult kuni 64 lk, olenedes kuulutuste saamisest.

Abiesimees majandusalal, N. Valge andis ülevaate senisest piletite müügist tellimislehtede alusel. Seni on piletite soovijad registreeritud, aga piletite valmimisel hakatakse neid välja saatma tellimiste sissetuleku järjekorras. Ettenähtud ESTO PASSIDE trükkimine on hilinenud nädala võrra. Piletite lõplikku valmimist on aeglustanud mitmesugused muudatused.

ESTO PASS on pääse hulgale üritustele, aga see on ka hinnaalanduse kaart teatud ärides, kes on ühinenud ESTO- programmiga. Need ärid asetavad nähtavale sellekohased sildid ja kuulutavad ka kavaraamatus. ESTO PASSIGA saab spordivõistlustele, näitustele, aga see ei anna hinnaalandust ESTO-üritustele.

A. Jurs selgitas ESTO-LIFT'i aktsiooni. Varsti avaldatakse üleskutsed eesti ajalehtedes nendele, kes on huvitatud välismailt tulevate eestlaste vastuvõtust ja kes annaksid oma nime ESTO büroole. See on ka viis viia kokku eesti noori.

Loteriitoimkonna esimees J. Ohsolin andis ülevaate toimkonna tegevusest. Trükitud on 20000 piletit, mida müüakse $2.00 tükk. Teatud hulk saadeti inimestele välja müügiks ja ostmiseks; sellest 70 prots. saatsid raha ära, 30 prots. pole välja teinud. Loteriipileteid on vähe levitatud väljaspool Torontot; Hamiltonis 202, Detroidis ja Chicagos kummaski 600, Montrealis 300, New Yorgis 140.

Maksimaalselt võidavat müügist saada $17.000, millest aga auhinnasummad $5000 maha arvates jääb tuluks $12.000.

Loteriipiletite viimaseks tagasisaatmise ajaks on 24. jaanuar.

ESTO-ürituste väljaspoole oma ühiskonda viimisest rääkis E. Aruja. ESTO-raadio kavatsus on olemas, aga tegijaid vähe. Sõnalismuusikaline programm võiks koos vähese informatsiooniga toimuda hommikuti. Mõned programmid ehk kaubeldakse juurde.

Majutusest rääkis Maire Lainevool, väljendades headmeelt, et on õnnestunud saada ruumide hinnaalandusi. Mõnes hotellis on reserveeritud ruumide arvu vähendatud, kuid Royal York on siiski jäänud samaks, kuna seal on ESTO keskus.

Arvuliselt on USA-st umbes 585 majutussoovijat — 62 prots., Kanadast umbes 135 — 14 prots., Rootsist 82 — 9 prots., Saksamaalt 40 — 4 prots., Austraaliast ja Uus-Meremaalt 70 — 7 prots., Inglismaalt 10, Venetsueelast 8, Shveitsist 3, Belgiast 4, Brasiiliast 2, Norrast 2.

M. Lainevool avaldas arvamust, et seekord ei tule nii palju külastajaid ESTO-pidustusele kui oli esimene kord.

T. Orav andis ülevaate vajadustest ruumidele Royal York'is, kus on kinni pandud 70 eri aega ja -ruumi; lähemad andmed nende kohta tuleb anda hotellile juba paari nädala jooksul. Ta rääkis veel ESTO-hommikusöögist viimasel pühapäeval kõigile osavõtjaile puhvetistiilis, kuid neid pileteid hakatakse müüma alles ESTO-pidustuse alguses.

(Järg lk. 8)

UUENDAGE „VABA EESTLASE" TELLIMINE 1984. AASTAKS!

Hoidke elavana Põhja-Ameerika ainuke kaks korda nädalas ilmuv eestikeelne ajaleht — tellige „VABA EESTLAST"

Tellimiskupong lk. 3

VABADE EESTLASTE HÄÄLEKANDJA

VABA EESTLANE

VÄLJAANDJA: O/Ü Vaba Eestlane, 1955 Leslie St. Don Mills, Ont. M3B 2M3

TOIMETAJA: Hannes Oja

TOIMETUSE KOLLEEGIUM: Karl Arro, Heino Jõe, Olev Träss

TELEFONID: toimetus 444-4823, talitus (tellimised, kuulutused, ekspeditsioon) 444-4832

TELLIMISHINNAD Kanadas: aasta $51.—, poolaastas $28.— ja veerandaastas $15.—

TELLIMISHINNAD väljaspool Kanadat: aastas $65.—, poolaastas $35.— ja veerandaastas $18.—

Aadressi muudatus 70 c. — Üksiknumbri hind 70 c.

KUULUTUSTE HINNAD üks toll ühel veerul: kuulutuste küljel $4.75, tekstis $5.—, esiküljel $5.50

FREE ESTONIAN

Published by Free Estonian Publisher Ltd.
1955 Leslie St. Don Mills, Ont. M3B 2M3

Akadeemilise elu kogunemine Stokholmi Eesti Majja täiendus Korporatsioon Fraternitas Estica ruumide avamisega nn. „Viru" kompleksis viiendal korrusel. Seal asuvad nüüd koos korporatsioonid Vironia, Rotalia, Ugala ja Fraternitas Estica — kõigil oma ruumid ühise keskse suurema saali ümber. Pildil ruumide avamise puhul külastavad esimesi ja teiste organisatsioonide esindajad. Foto: H. Trummer

Kommentaar

Ateistliku kasvatustöö probleemid

Kõigi läänemaailma usumeeste arvamuste kiuste, kes pole näinud N. Liidus usulist tagakiusamist ega kitsendusi, annab vastupidise pildi äsja N. Liidu Kommunistliku Partei ajalehes „Pravda" avaldatud artikkel, kus nõutakse intensiivsemat ateistlikku riiklikku propagandat usu vastu. „Kuni säilivad religioossed ettekujutused inimeste teadvuses, kuni leidub kodusid, kus lapse kujunevat maailmapilti ähmastavad usudogmad, seni püsivad aktuaalseina ka ateistliku kasvatustöö. probleemid." Olukord olevat vaatamata senisele propagandale selline, et noored vanemad veelgi ristivad oma lapsi, käivad kirikus ja tähistavad kirikupühi.

Saamatud propagandistid olevat süüdi, et polevat suudetud veel 279 miljonit inimest ateistideks muuta, mis on tegelikult kommunistliku partei „usuks".

„Pravda" avaldas esimesel küljel juhtkirja, nõudes suuremat valvelolekut, kaasaarvatud õpetlike väljaannete avaldamist ja sellesisulisi raadio- ning televisioonisaateid. Ikka olevat ametivõimud avastanud olukordi, kus vaatamata intensiivsele hariduslikule tööle noored vanemad lasevad oma lapsi ristida, töölised jätkavad kirikuis käimist ja mõned perekonnad pühitsevad usulisi pühi.

„Pravda" ütles siiski, et ülekaalukam osa rahvast on murdnud sidemed usuga, võttes omaks marksistliku doktriini, mille kohaselt „religioon kaob sotsialismi arenguga". Äsjasel uurimisel leiti, et 97 protsenti inimestest 14—30 aastate vahel ütlesid, et nad on ateistid.

Enamus 7500 vene ortodokskirikust on maapiirkondades suletud ja alaliselt muudetakse neid ateismi muuseumideks. Lääne vaatlejad usuvad, et kahe leedu preestri vangistamine möödunud aastal on tõendiks uuest usulisest tagakiusamisest Balti riikides. Üheks vormiks ateismi edutamisel on usulise tegevuse piiramine ja kitsendamine. N. Liidu arvestuses on täiskasvanuist usklikke 20 prots. 160 miljonist täisealisest kodanikust.

Kommunistliku partei juunikonverentsil rõhutati ideoloogilise töö tähtsust, kuid seda ülesannet ei suudetavat rakendada rahvale ilma efektse ideoloogilise, poliitilise ja moraalse hariduseta. Ateistlik haridus nõudvat igakülgset süsteemi täpsust, et treenida propagandaks vajalikku töötajaskonda, kes võiksid ühendada massi ja individuaalisikuid aktiivseis vormides.

„Pravda" ütles, et saadud lugejakirjad näitavad, et pole küllalt propagandiste ja mõned neistki, kes seda ametit peavad, pole millekski suutelised. Ajaleht tõi näite Narimanski piirkonna sajast küsitlast, kus 1982. aastal oli ainult 78 ateistlikku loengut võrreldes 220 jumalateenistusega. Sellepärast vajavat see piirkond ateismi-koole õpetajatega, kes tunnevad sealse rahva eluviisi.

Kommunistlik partei on pikema aja jooksul lootnud, et religioon iseenesest välja sureks, kui sellest enam avalikult ei räägita ja kui selle vastu kitsendusi tehakse. Nüüd leitakse, et ei tule kasvatada mitte usu suhtes ükskõikseid inimesi, vaid kindlalt eitavat suhtumist sellesse, lähtumist ideelisest klassipositsioonist. Kui lastele ei anta selget ateistlikku ettekujutust religioonist, siis tekkivat tühimik nende teadmistes loodusest, ühiskonnast, ajaloost ja seda tühimikku olevat usklikud väga valmis täitma.

Nii põhjustas vajadus inimestele teadmisi anda ateistliku töö korraldamiseks Pärnusse ateismi rahvaülikooli loomise juba 1963. aastal. Aastate jooksul on kooli struktuur muutunud, põhisuunad on jäänud samaks. Praegu töötab seal kolm teaduskonda: ateismi aluste, tavandite ja ateistliku töö aktiivi teaduskond. Ateismi rahvaülikoolis on kahekümne aasta jooksul õppinud üle viiesaja inimese, neist 3000 on saanud lõputunnistuse, kelle eestvõttel on mõneski kollektiivis ateistlikku kasvatustööd sihikindlamalt tegema hakatud.

(Järg lk. 3)

Kremli müsteerium

Venemaa on alati olnud läänemaailma riikidele müstiliseks maailmaks, kus võimu ülekandmine ühelt võimukandjalt teisele on tageli olnud seotud tülide, verevalamiste ja vägivallategudega. Meil tarvitseb ainult meenutada kahte Vale-Dmitrit 17. sajandi algul, kes esinesid tsaar Ivan IV pojana ning üritasid Moskvas võimule pääseda. Ja kui me loeme Venemaa ajalugu, siis selgub meile kui palju oli seal tsaari- ja keisrikodades intriige, vandenõusid, salasepitsusi ja mõrvasid, mis olid seotud võimu üle võtmisega. Kuid olukord ei ole palju parem — võibolla isegi halvem — pärast tsaarivõimu likvideerimist ja nõukogude korra kehtestamist, mis on samuti toonud kaasa mõrvamisi, salapäraseid telgitaguseid kombinatsioone ja normaalses ühiskonnas mõistmatuid ja arusaamatuid aktsioone, kui tegemist on võimu ülekandmisega ühelt kõrgemalt võimukandjalt teisele.

Nõukogude süsteemi nõrkused võimu pärandamisel Leninilt mõnele teisele kommunistliku partei tippmehele ei läinud kaugeltki nii sujuvalt nagu Lenin seda endale ette kujutas. Kaval Stalin kõrvaldas osavate kombinatsioonidega kõik oma võistlejad ning lasi Mehhikosse põgenenud oma pärivaali Leon Trotski isegi mõrvata, et kindlustada endale parteijuhi ja Venemaa diktaatori kohta. Stalini surma järele oli olukord sama selgusetu, terav ja pinev ning asjad hakkasid alles siis Nikita Hrutshtshovi kasuks arenema, kui kõrgemad parteijuhid olid lasknud oma elude päästmiseks mõrvata NKVD kõikvõimsa juhi Lavrenti Beria. Esiplaanile nihkunud Hrushtshov kõrvaldas kiirelt Stalini soosiku Georgi Malenkovi ja jagas pikemat aega võimu Nikolai Bulganiga enne kui ta suutis ka selle mehe kõrvale suruda.

Kui Leonid Brezhnev Hrushtshovi telgitaguste mahhinatsioonidega kõrvale manööverdas, siis pidi ta esialgu „troikat" mängima oma kaas-vandeseltslaste Nikolai Podgornõi ja Aleksei Kossõginiga ja alles mitu aastat kestnud kombinatsioonide järele õnnestus tal üksi hakata kõige kõrgemat maa peremeest mängima. Brezhnevi surma järele tundus võib-olla paljudele vaatlejatele, et võimu ülekandmine läks seekord valutult ja ilma vereohvriteta, kuid paljud tundemärgid kõnelevad selle poolt, et Kremli kulisside taga toimus äge, kuid nägematu võimuvõitlus Brezhnevi viimaste eluaastate ajal ning et Andropov oli endale sõjaväe ja KGB toetusel juba enne Brezhnevi viimast hingetõmmet juhi koha kindlustanud. Partei keskkomitee kinnitus oli varem valmistehtud otsusele ainult kummitempliks ning selle otsuse muutmiseks ei küündinud nende meeste võimupiirid, kes Andropovi asemel N. Liidu juhi kohal mõnda teist isikut näha tahtsid.

Kõik need mineviku kogemused toidavad ja elustavad oletusi ja teooriaid, mis on esiplaanile kerkinud N. Liidu kommunistliku partei peasekretäri ja diktaatori Juri Andropovi müstilise kadumise puhul. Andropovi ei ole enam ligemale viie kuu kestel avalikkuses nähtud ja kuigi Moskvas tema nimel antakse rahvale ja välismaailmale deklaratiivseid eeskirju ja seisukohti ning kõrgemalt poolt püütakse seletada, et Andropov kannatab ainult „ajutise külmetuse" all, põhjustab tema pikaajaline kadumine siiski paljude kahtluste kerkimise ja tõstatamise. Olulisem neist on küsimus — kas Andropov hoiab veel kindlalt riigitüüri, või teeb seda tema asemel kollektiivne juhtkond, kelle selja taga on punaarmee ja KGB?

Sellele küsimusele vastuse leidmine ei ole mõeldud niivõrd akadeemilise aruteluna kui ülimalt olulisele probleemile puht praktilise tõepõhja leidmisena. Toetudes mineviku sündmustele on selge, et kui Andropov rivist välja langeb — või ongi temalt juba võimuohjad ära võetud — tuleb N. Liidus oodata järjekordset võitlust võimu pärast, mis toob paratamatult kaasa suuri kõikumisi ja ebastabiilseid olukordi sisepoliitilises sektoris ja välispoliitilisel areenil. Läänemaised vaatlejad kalduvad siiski suuremalt osalt arvamisele, et ebakindel ja stabiliseerimata olukord Kremlis sunnib venelasi esialgu suurematest välispoliitilistest aktsioonidest loobuma ning peamine tähelepanu kaldub sisepoliitilistele probleemidele.

Sisepoliitilistele küsimustele peamise tähelepanu pööramine on seda olulisem, et N. Liidus ei ole ikka veel leitud seda nõiavormelit, mis paneks stagneerunud majanduselu liikuma ning annaks sellele uut elueliksiiri. Andropovi nõudmised suurema töödistsipliini rakendamiseks ning senisest paremaks planeerimiseks ei ole need põhilised muudatused, mida Andropovilt loodeti vaid kujutavad endist vana tuntud viinasorti, millele on lisatud ainult veidi rohkem alkoholi.

Praeguste väljavaadete juures tundub, et Andropovi kadumisel jääb võimule tema tiib, mida tal on õnnestunud poliitbüroos tugevdada nooremate meestega, kuna Brezhnevi pärandi hoidjatena funktsioneerivad vanad bolshevikud eesotsas Konstantin Tshernenko'ga surutakse kõrvale. Samuti on Andropov manööverdanud parteis ja valitsuses kõrgetele ja mõjurikastele positsioonidele oma endisi kaastöölisi KGB-st, kes aitavad koos sõjaväe juhtkonnaga hoida tema liini ja hoolitseda selle eest, et tulevase partei peasekretärina tuleks võimule mõni tema grupi mees.

Andropovi järglase suhtes tehakse juba praegu Läänes kalkulatsioone ja ennustusi, kuid nende ennustuste tegemine on sama raske kui loteriivõidu numbri valimine. Suuremate väljavaadetega kandidaatideks peetakse nooremaid mehi — 60-aastast endist Leningradi parteibossi Grigori Romanov'i, 52-aastast Mihail Gorbatshevi ja hiljuti täisõiguslikuks poliitbüroo liikmeks valitud 57-aastast Vitali Vorotnikov'i. Kui läänemaailma liberaalsetes ringkondades loodetakse, et mõni neist meestest toob suuremaid ja põhilisi muudatusi nõukogude praegusesse frigiidsesse süsteemi, siis on see tõenäoliselt eksitus. Ka need nooremad mehed on sunnitud oma õlgadel kandma marksistlike teooriate raskeid ja eluvõõraid koormaid ja ükski neist ei ole võimeline praegust süsteemi põhiliselt muutma. Ainsad muudatused, mida propageerib ka Andropov, seisavad ainult selles, et rahvalt pigistatakse välja suuremaid tööpanuseid ning surutakse inimesed veelgi kindlamalt partei ja süsteemi raske saapa alla.

K. A.

Etnilised grupid N. Liidu nõrgaks kohaks

Orange County Register avaldas pikema Jack Wheeleri artikli Nõukogude Liidu kohta „Opinion" rubriigis. Artiklis on mainitud ka Eesti, Läti ja Leedu. Jack Wheeler meenutab, et 30 aastat tagasi Nikita Hrushtshov ähvardas rusikaga Ameerikat, et „meie matame teid". Hrushtshov kasutas Lenini ja Stalini sõnu, kuid see ähvardus on ka praegu Nõukogude Liidu Keskkomitee eesmärgiks.

See on riik, kes soovib hävitada Ühendriike tuumarelvadega. Kolmekümne aasta jooksul on arutatud kuidas end kõige paremini kaitsta selle plaani vastu, kuid ameeriklased pole märganud lihtsat meetodi enesekaitseks vaenlase vastu — leia tema nõrkused.

Ajast, kui asutati Vene vürstiriik 1462. aastal, venelased on liitnud igal aastal endale lisa maa-alasid Taani riigi suuruses. Bolshevike revolutsiooni ajal suur osa sellest impeeriumist kuulutas end iseseisvaks Venemaast. 1920. aastal olid iseseisvad Soome, Läti, Eesti, Leedu, Valgevene, Ukraina, Gruusia ja Aserbaidzhaan. Ükshaaval Nõukogude Liidu sõjavägi okupeeris need maad, nüüdseks ainult Soome on pääsenud.

Tänapäeval on Nõukogude Liidu impeeriumis üle saja erineva etnilise grupi ja kultuuri. See on meie suure vaenlase nõrkus, mida meie peame ära kasutama.

Igaüks teab Nõukogude Liidu impeeriumi väliskolooniaid; saellidid Ida-Euroopas, Mongoolia, Kuuba jne. Vähestele on teada fakt, et Nõukogude Liit on ise tegu sisekolooniaid. Nagu Humpty Dumpty lastelaulus, nii ka kui tunagi Nõukogude Liit laguneb, siis ei ole seda võimalik enam kokku panna.

Seda nõrkust kasutades ei ole meil vaja massiliselt suurendada relvastust. Tähtsaim tegur poliitika muutuseks sellel sajandil on imperalismi vastane — rahvuslus. Sellekohaselt tuleb meil edutada Nõukogude Liidus suguharude vabadust, see tähendab suure Venemaa vastast etnilist rahvuslikkust. Ei tohiks raisata aega ülestõusude ja atentaatidega. Selleasemel tuleks konsentreeruda taktikale, et võtta väiksemaid suutäisi ja selle läbi tekitada väikseid irriteerivaid probleeme igal pool — tööliste rahulolematused, etniline rahutus, kaebused ja kriitika kolmes tosinas kohas. Teiste sõnadega, las Kreml kannatab, nagu mongolid ütlevad — surm tuhande haava läbi.

Siin on mõned näited.

* Stimuleerida muhamediusku Nõukogude Liidu 47-miljoni muhameedlase hulgas ja ergutada nende salajasi gruppe, kes hiljuti juhtisid nõukogude-vastaseid masse Tashkendis, Dushanbes ja Tshimkentis.

* Organiseerida sõjakat vastupanu Euroopa sisemistes kolooniates, nagu see toimus Teises maailmasõjas Prantsusmaal, kuid kasutades 80-aastate meetode, kes on treenitud poliitiliseks sabotaazhiks valitsuse ja sõjaväeseadmete dokumentide ja varustuse vastu.

* Arendada põrandaalust etnilise ajakirjade võrku, õpetades etnilistel gruppidel valmistama „trükimasinaid", mis kasutavad zelatiini ja kivisõevärvi.

* Finantseerida ja aidata andekaid mustaturu kaubitsejaid ja ärimehi.

* Juhtida „Raadio Vaba X" saateid kõikidesse sisekolooniatesse Raadio Vaba Ukraina, Raadio Vaba Gruusia jne.

* Veel parem, et „Ameerika Hääl" või veelgi parem, grupp privaatseid individuaalehitajaid ehitaks raadiojaama, mille saatetugevus oleks üks miljon vatti ning suunata saated Lääne-Vene poole ning opereerida seda nagu suurlinnas 24 tundi päevas „rock and roll", mis korrupteeriks nõukogude noored.

On kindel, et Kreml on võimeline kergesti likvideerima väiksemad rahutused. Aga tekitades niipalju eriilmelisi probleeme mitmetes kohtades võib muuta Ngukogude Liidu võimetuks.

Kõik need pealetungid on mõeldud Nõuk. Liidu nõrkuste kasutamiseks ja neile kepiga ähvardamiseks. Kuid peab ka jätkama diplomaatilist suhtlemist, et neid meelitada mängima meie poolel. Ameerika diplomaatia ja seisukoht Nõukogude Liidu suhtes peaks olema: Ärge tulge meile kallale ja meie ei tungi teile kallale moraalselt, ideoloogiliselt, õõnestavalt, ökonoomselt või sõjajõuga. Jätke käitumast imperalistliku võimuna, jätke üleskihutamast rahutusi ja muid pahandusi. Tõmmake kuubalased ja idasakslased välja Angoolast, Etioopiast, Lõuna-Jeemenist ja Nikaraaguast. Lahkuge ise Afganistanist. Kirjutage alla relvastust kontrollivale lepingule. Kui teie teete seda, siis me jätame teid rahule. Kui teie seda ei tee, siis me lõhume teie poliitilise olemuse.

Ameerika ei tarvitse abitult karta Nõukogude Liitu. See riik, kelle juhid on lubanud meid matta, võidakse panna kannatama „surma tuhande haava läbi" — või nad ise valivad rahu.

V. P.

ESTO-84 Õpetajate Päev

ESTO-84 koolitoimkond on kavandanud Õpetajate Päeva sisulise ja ajalise kava. Silmas pidades pidustuse ajal toimuvate ürituste suurt arvu, leidis koolitoimkond sobivaks korraldada koolide üritused nädala selt osa võtta muudest ESTO-84 üritustest. Õpetajate Päeva kõrval toimub veel lasteteater Eesti Majas.

Õpetajate konverents toimub esmaspäeval, 9. juulil Toronto Eesti Baptisti koguduse seltskondlikes ruumes, mis asub paariminutilise jalutuskäigu kaugusel Eesti Majast, kus kohe konverentsile järgneva lõunasöögi järel toimub lasteteatri etendus.

Konverents algab kell 8.30. homm. registreerimisega,

kell 9.00 homm. on ettenähtud avapalvus ja sellele järgnev koolitoimkonna juhataja Edgar Marteni avasõna,

millele järgneb lühem sissejuhatav kõne Vaike Luguselt.

Paarkümmend minutit on ettenähtud eri maade esindajate sõnavõttudele, igale on lubatud 5 min. Järgneb T.E.S. Täienduskooli õpetaja Helgi Nippaku ettekanne „Eesti keele õpetamine võõrkeelena".

Pärast lühemat kohvipausi järgneb laudkonnavestlus „Eesti keele ja kooli tulevik".

Laudkonna koosseisu kuuluvad kaks esindajat maadelt, kus eesti koolid töötavad, üks esindaja maalt, kus eesti koolid on tegevuse lõpetanud.

Teemat käsitleva laudkonnaliikme sissejuhatava sõnavõtu pikkuseks on iga maa koolide esindajalt ettenähtud 2 min.

Laudkonnavestlusele järgnevad mõtetevahetus ja koostatakse ning võetakse vastu konverentsi deklaratsioon, mille järel konverents lõpetatakse hümniga.

Seal ruumes korraldatakse kohe ühine lõunasöök, mille järel siirdutakse Eesti Majja lasteteatri etendusele.

Lasteetenduseks on valitud Karl Vaikla dramatiseering Fr. R. Kreutzwaldi muinasjutust „Kullaketrajad".

Lavastab TES Täienduskooli õpetaja Anne Saks, tegelasteks on TES Täienduskooli ja keskkooli õpilased.

Koolid võtavad osa veel laulupeost laupäeval, 14. juulil, kus nende esinemine on ettenähtud laulupeo alguses. Ka kutsub koolitoimkond kõiki koole oma lippudega rongkäigule neljapäeval, 12. juulil.

VALVEARST NÄDALALÕPUL

28. ja 29. jaan.
dr. R. Vanaselja, tel. 921-7777

4. ja 5. veebr.
dr. M. Leesment, tel. 481-6834

Soomlased ehitavad stereotööstuse Tallinna

Lahti Starckjohann-Telko Oy ehitab Tallinna stereotööstuse koostöös Saloraga. Starckjohann-Telko vastutab stereokomponente valmistava tööstuse toodangutehnoloogia ja tööstuse ehitamise eest. Tööstuse masinate sisseseade on Salora ülesanne.

Soome ettevõte tegi tööstushoone ehitamise puutuva kokkuleppe nõukogude väliskaubanduse organisatsiooni V/O Sojuzvneshtroimportiga juba mõni aeg tagasi. Tööstuse ehitustööd on juba käimas. 7000 ruutmeetri suurune tööstushoone valmib tulevaks kevadeks. Tööstusmasinate ja sisseseade kohale asetamine algab tuleval sügisel.

EESTLASED ROOTSIS

Södertälje kalmistule püstitati nüüd mööndunud aastal surnud ajakirjaniku ja sõjaraamatute autori Jüri Remmelga hauale mälestusmärk, mille vormis Heino Raudsepp.

29. novembril täitus Stokholmis Hugo Mickelinil 70. eluaasta. Juubilar on aktiivne seltskonnategelane nii eestirootsi kui eesti poolel ja ühtlasi olnud teatud sillaks nende kahe rahvusgrupi ühistes tegemistes Rootsis. G. Mickelin on sündinud Vormsi saarel Sviby külas kalur-talupidaja pojana kakskeelses perekonnas.

Hans Laidva, kes senini tegutses „Silja Line" PR ja turustusala direktorina, on nüüd nimetatud laevaliini asjaajajaks direktoriks Stokholmis, jäädes samaaegselt ka turustusdirektoriks. Laidva nimetamine on seoses senise asjaajaja direktori pensionile minekuga.

Vabariiki-aegse Jäneda Põllunduskeskkooli õpilased on pärast pikka hoovõtmist jõudnud nii kaugele, et 21. jaanuaril korraldatakse Uppsalas õpilaste-vilistlaste ja õpetajate ühine koosviibmine Woldemar Krüppelmannile kuuluva ettevõtte ruumides. Organiseerijaks on Arnold Pilv.

Stokholmis suri 22. novembril 67-aastane Erika Tubin, helilooja Eduard Tubina lesk, kes kuulus iseseisvuse ajal „Vanemuise" teatri personali.

Eesti Teadusliku Seltsi Lõuna-Rootsi osakonna korraldusel toimus Eesti Vabariigi Tartu Ülikooli aastapäeva tähistamine 4. dets. Lundis, sealses Eesti Majas. Teadusliku kõne pidas dr. Vello Helk teemal „Kuressaare linnakool taani ja rootsi ajal". Aastapäeva puhitsemisel anti üle stipendiumid prof. Edgar Kanti nimelisest fondist.

Kommentaar

(Algus lk. 2)

Kahjuks aga ei kujundavat mitmed töökollektiivid järjekindlalt töötajates ateistlikke veendumusi. Oma teadmistele on leidnud sihipärast rakendust ainult veerand lõpetanuist. Ja nüüd, kui juunikonverentsil vastuvõetud otsuseid tuleb täitma asuda, leiab ka Pärnu linna kultuuri ja ateismi rahvaülikooli nõukogu esimees Hilja Treuberg, et vaja on organisaatoreid, kes lapse kujunevast maailmapildist „kaotaks ähmastavad usudogmad". .....

Need propagandistid on samasugused jutlustajad nagu religioossed evangelistid, ainult nende „usk" on teiste usundite asendamine partei marksistliku õpetusega. Kuid see on vist väljaõppe saanud lektoreilegi veelgi ähmasem kui „usudogmad", mis neid sellel alal töötama ei kutsu.

H.

Vaade Toronto Eesti Meeskoori uusaasta ballist osavõtjaile. Foto: K. Lehela

ESTO-84 pääsmete eeltellimisest

ESTO 84 piletite eeltellimisi saabub väga rõõmustavas tempos, teatab büroojuhataja Epp Aruja, kes loodab, et see veelgi hoogsamalt jatkub. Arvestatakse 5000 eeltellimislehega ja müüa tuleb vähemalt 45,000 piletit. Tulemused on meile kõigile paremad, kui tellimislehed tulevad varakult sisse. Telefonikõnede ja eksituste vältimiseks kordame ja täiendame senist informatsiooni pääsmete ostu ja rahasaatmise kohta.

ESTO-84 TEATED 84 nr-d 1 ja 2 on laiali saadetud üle 30.000 eksemplaris koos eesti ajalehtedega, USA-s tuhandetele üksikisikutele ja pakiviisi ESTO esindajatele ja paljudele eesti organisatsioonidele üle maailma.

„Teadetes" on äralõigatav registreerimisleht ja selgitusi nii palju kui siis teada oli. Hoiaksime kokku palju aega, kui enne tellimisele asumist neid juhiseid loeksime. „Teateid" saab, tasuta, ESTO büroost Eesti Abistamiskomitee poest või kohalikelt organisatsioonidelt. Tellimislehte võib sõprade jaoks fototehniliselt paljundada.

ESTO-84 piletite tellimisest

Tellimislehti koos tshekiga („ESTO-84" nimele) võib saata postiga või tuua isiklikult ESTO büroosse, Toronto Eesti Majas (tuba nr. 11). Istekoha valikut praegu ei ole võimalik teha, aga kõik tellimised pannakse saabumise järjekorda ja ka täidetakse selles järjekorras — erandiga, et välismaalt hiljem tellijatele on reserveeritud osa pileteid igas hinnaklassis.

Kõik tellimised pannakse kohe kompuuterisse, kuid istekoha määramine ja piletite väljasaatmine algab alanud aasta alguses. Kui mõni etendus enne välja müüakse, siis teatatakse sellest ajalehtedes. Praegu on veel palju kohti igale üritusele igas hinnaklassis saadaval. Absoluutselt valed on kuulujutud, et mõned piletid on juba läbi müüdud või paremad kohad läinud. Istekoha reserveerimiseks on vajalik saata või tuua ise tellimisleht ja tasu piletite eest; telefoni teel seda teha ei saa.

Estopass

ESTOPASS on rinnaskantav nimekaart pääsmeks ESTO-84 näitustele ja spordivõistlustele. Terve Eesti Maja on täis näitusi: „Globaalne eestlus", mis haarab ka raamatu- ja eksliibrisenäitused, fotonäitus „Eesti kodu ja perekond", filateelianäitus, etnograafiline näitus ja palju muud huvitavat!

Sellega võite ka saada ESTO-LIFT-i ning hinnaalandust sööklates ja ärides, mis ESTO plaaniga on ühinenud.

ESTOPASS on mälestusese — ja seda kandes olete täisõiguslik ESTO-84 osaline. See on Teie panus ESTO-le ka üldkulude katteks. Kõik eestlased — ostke ESTOPASS-i!

Laste piletid

ESTOPASS: Lapsed 12-aastased ja nooremad ei vaja seda sissepääsuks, kuid on soovitav nimekaardina ja mälestusesemena.

ESTORAMA — Ontario Place piletid: 12-aastased ja nooremad maksavad $1.00 täiskasvanu saatel — muidu $2.50 (selle aasta hinnad). NB: Pensionärid (65 aastat ja vanemad) on tasuta vanuse tõendiga.

ESTOVISIOON: Tehnilistel põhjustel olid noorte piletid võimalikud ainult rohelises ja hallis piirkonnas.

TEISTELE ÜRITUSTELE: Nooremad kui 6-aastased ei vaja piletit, kuid neil pole ka omaette istekohta, kus istekohad on nummerdatud.

Laudkonna tellimised

Kolmele üritusele on võimalik laud tellida. Sõduriõhtu 1450 kohta, balli 2000 kohta ja rahvapeo 5000 kohta on kümne-inimese laudade ümber. Tervet lauda saab reserveerida terve laudkonna eest tasumisel. Kui soovite, moodustage omavahel grupid ja tellige koos, et vältida paarituhande nime seast Teie sõbra otsimist. Võite panna terve laua ühele nimele kinni, kuid teatage siiski kõigi nimed. Kui on vähem kui kümme teie grupis, tellige ikkagi koos, siis saate kohad samasse lauda. Üksikud, paaris, jne. tellijad pannakse saabumise järjekorras laudadesse.

Raha saatmisest

Tshekk, rahakaart (money order, draft, jne. mistahes kusagil selle nimi on) tuleb kirjutada lihtsalt „ESTO-84" nimele ja sellel peab ka olema selgeltloetav saatja nimi.

KANADAST saatke kas isiklik pangatshekk või panga või posti rahakaart.

VÄLISMAALT (USA erand allpool) tuleb saata panga või posti rahakaardiga kirjutatud „ESTO-84" nimele; õige summa väljendatud KANADA dollarites, väljamakstav mõne kanada panga kaudu. Rahakaardi või ülekande kulu tuleb kanda saatjal. Mõned rahakaardid on juba tulnud saatekulu mahaarvamisega. Kui rahakaart saadetakse eraldi tellimis- registreerimislehest, tuleb sellekohane märkus teha tellimislehele. Praegu on saabunud paarsada dollarit; mille omanikku ei oska arvata.

USA-st saatmine. USA-st võib saata Kanada dollarites panga kaudu nagu mujalt välismaalt. Mõnele võib olla kergem saata oma isikliku pangatshekiga, kuid **seda tuleb kirjutada US dollarites.** (Kirjutades Kanada dollarites „plus exchange", võib teile maksma minna kuni 30 dollarit ja kestab paar kuud enne kui raha kätte saame.) Kanada dollarites olev piletite hind tuleb isikliku pangatsheki saatmisel ise ümber arvestada US dollaritesse. Mitmed on eksinud sellega ja nende vigade õiendamine on aegaviitev ja kulukas. Selleks proovime siin selgitada mida teha.

USA dollarites maksjaid palutakse tähele panna, et rahal on erinevad „ostu" ja „müügi" hinnad (buying/selling). Kui Kanada dollarite vajalikku summat arvestate US dollaritesse, palume kasutada panga „müügi" hinda, mis on küll kallim, aga see on, mida peab arvestama, et ESTO saaks ettenähtud summa Kanada rahas. Esimese hooga, pangad tavaliselt annavad „buying price", nii et kindlasti tuleb rõhutada, et soovite „selling price".

Kui vajalik summa on sellega US dollaritesse arvestatud, oleks kindlam lisada väike ülemaks (mõnikümmend senti) mis aitaks arvestada igapäevase rahakursi võnkumisi ja siis lisage veel $1.50 pangakulude katteks. See tehtud, saatke tshekk ehk rahakaart (bank draft) koos eeltellimise/registreerimislehega „ESTO-84" nimele ja ESTO büroo aadressile.

ESTO BÜROO: 958 Broadview Avenue, Toronto, Ontario, Canada M4K 2R6. BÜROOTUNNID: Esmaspäevast neljapäevani kella 2—7-ni.

Luterlaste elust ikestatud Eestis

Hiljuti külastas eesti kirikuõpetaja Kuno Pajula Tallinnast Lääne-Saksamaad, kusjuures ühe saksa ajakirja „Glaube in der Zweiten Welt" kaastööline temaga intervjuu tegi luterlaste elust Eestis.

Pajula jutustas, et praegu tegutseb Eestis 142 kogudust. 1983. aastast saadik kuulub Eesti Luteri Kirik Luteri kirikute maailmaliitu ja saab sealt toetust raamatute kinkimiste läbi. Suurem osa nendest raamatutest tulevad Genfist. Ja kingitused on tõepoolest vajalikud:

— Sõjast saadik pole meil uut piiblitõlget välja antud. Me oleme saanud neid välismaalt ja mõned piiblid on säilinud ajast enne sõda.

Peale koguduste kodumaal on ka kolm eesti kogudust väljaspool Eesti piire. Neid 145 kogudust teenivad 90 kirikuõpetajat ja umbes 30 kuni 40 amatöörpastorit. Seega puuduvad mõningatel kogudustel oma kirikuõpetajad. Mitmel õpetajal on mitu kogudust, mõnel koguni viis. Eesti naabermaadel on samuti luterlikud kogudused: Lätis umbes 200 kogudust ja ülekaalukalt katoolikus Leedus ainult 40. Mõned eesti ja läti kirikuõpetajad on ka aegajalt teeninud sakslasi Kasahstanis ja soomlasi Leningradi ümbruskonnas.

Kuid Pajula on optimistlik noorte suhtes:

— Olukord on paranenud. Umbes 20 aasta eest olid noored väga vaenulikud kiriku vastu. See on täna muutunud. Tänapäeval on ükskõikseid või neutraalseid noori või niisuguseid, kes tunnevad huvi kiriku vastu. Ristimiste ja leeriskäimiste arv on tõusnud ja noori tuleb ise ka kirikutesse. Meie korraldame näiteks oma koguduses noorteõhtuid, mis läbi viiakse noorte endi rezhiis.

Kirikutel oleks ruumi vastu võtta rahvast suuremal arvul. Praegu kasutatakse ainult 10 kuni 30 protsenti kohtadest. Ainult ühenduses suuremate pühadega on kirik rahvast täis.

EPL

Uus piiripunkt Soome-N. Liidu vahele

HELSINGI — Soome ja N. Liidu liiklusministrid on pidanud nõu uute piiriületamise punktide avamise üle nende maade vahele. Ministrid otsustasid uurida võimalusi uute piiriläbimispunktide avamiseks reisijaile. Praegu on rongiühendus olnud vaid Vainikkala kaudu. Imatrakoski, Niivala ja Vartiusjaamasid kasutatakse vaid kaubarongidele. Möödunud aastal oli reisijate arv Helsingi ja Moskva vahel 87.00, Helsingi ja Leningradi vahel 73.500.

Toetasid EKN tegevust

Linda Aarend, Emilie Aloe, H. Altosaar, B. Alvet, Milvi Amolins, Aado ja Hilja Annus, K. Ardam, Mari Aser, V. Aavarlaid.

A. Hein, Einar Heinmaa, Ilmar Heinsoo, F. Holmberg, R. Holsmer, L. Ernits.

Grimm's Foods Ltd.

Endel Igarik.

Tiiu Jaason, Olev Jõgeda, Ilmar Jõgi, Lembit Jänes, sen., Otto Jürisson.

Ferdi ja Asta Kaljuste, Malle Kaljuste, Truuta Kaljuste, Silver Kask, Julius Karelson, Hida Karniol, J. Karu, Olev Kivioja, Irmgard Knuude, F. Koger, Jaan ja Ivi Kont, Karl Koppel, Olga Kraav, Lydia Kreekman, Paul Kristal, A. Kurley, V. Kurol, Hilda Kuhlberg, Hilja Kuutma.

Lydia Laar, R. Lall, Ed. Leetmaa, H. Lentsius, August Liivoja, E. Lillepõld, V. Linari-Linholm, Sven Linholm, Jaan ja Ida Linkrus, Rudolf Lipp, Hilda Luukas, Mart ja Maiki Lupp, Herta Lüdig.

Linda Mankio, Villem Mardimäe, Edgar Marten, Endel Mell, Arnold Mets, Hedvig Mutso, Ants ja Aino Mägiso, Peeter ja Aime Möldre.

Alma ja Aime Nii, V. Niilend, Ivar Nippak.

H. ja K. Oidla, Karl Ollino, Rudolf Olljum, G. Orgusaar.

M. Pajo, dr. R. Pahapill, Arvo Pallop, Ülo ja Hilja Paul, Elmo Piil, Arnold Pille, Villu Pint, Oskar Pint, A. ja L. Ploom, Elmar Potsepp, Oskar Põld.

Paul Rabisson, H. ja S. Raidma, Valdek Raiend, Herbert Raud, E. Reial, Armilde Reili, V. Reiljan, Juhan Reis, Jaak Roand, Milde ja Jüri Roht, Helge Roman, N. ja G. Rõuk, E. Rämmeld.

Külli Saartok, Voldemar Salurand, Alfred Sepa, Leo Sepa, Udo Sillavare, Linda Silm, Julie Sonberg, Ermi Soomet, Johan Sumberg, Johan ja Alma Sünd.

Eero Tamm, R. Tammark, M. Teder, Helmi Tedder, Thunder Bay Eesti Ev. Luteri Kogudus, Jakob ja Friida Terts, Ernst ja Salme Tiivel, A. Tomband, Ülle ja Tõnis Toomver, Toronto Eesti Naisselts, Tiit ja Tiina Tralla, Olev Träss, Leonhard Tuul.

Nikolai Valge sen., Arved Viirlaid, Jüri Villem, Erna Visman, Adar Woode.

Andre-Barrett, Anneli; Aroson, Jaan; Eerme, Hilda; Ehvert, Sven; Epner, Mati; Ilves, Raivo; Jurs, August; Kaimre, Richard ja Helmi; Krabi, Felix; Kukk, Jüri; Kurol, V.; Kägu, M.; Küttis, N.; Laur, dr. Ants; Lehis, Harold; Leivat, Laas; Lepik, M.; Liivet, E.; Lindaja, Endel; Nurm, August; Paas, Oskar; Pahapill, dr. R.; Palo, K.; Pütsep, Lembit; Reial, dr. J.; Remmelkoor, Tiia; Ridal, J.; Roman, Helga; Ruberg, Endel; Rutnik, Rein; Soosaar, J.; Tanner, Joh.; Tomson, Alma; Uuesoo, Elvine; Vuks, Emil; Õiglane, Elmar ja Adele; Õunapuu, Aarne.

Toetuste laekumine jätkub.

N. Liidus hukati kaks riigiametnikku

MOSKVA — Kaks vanemat N. Liidu väliskaubanduse ametnikku lasti kohtuotsusel maha, kuna nad olid võtnud altkäemaksu. Sellega tõusis niisuguste süütegude eest hukatute arv vähemalt viiele pärast Andropovi võimule tulekut, kes alustas aktsiooni korruptsiooni vastu.

Juri Smeljakov oli Tehnopromexport organisatsiooni esimees ja V. A. Pavlov, selle importosakonna juhataja, saadeti tulistamismeeskonna ette pärast seda, kui N. Liidu ülemnõukogu lükkas tagasi nende armuandmise palve.

Tehnopromexport on riigiettevõte, mis aitab kujundada ja ehitada soojusjõujaamu Ida-Euroopas ja kolmanda maailma riikides.

Jälgige eesti organisatsioonide tegevust VABA EESTLASES!

VABA EESTLANE
kaks korda nädalas

	Maksab Kanadas:	Väljaspool Kanadat:
Aastas	$51.—	$65.—
Poolaastas	$28.—	$35.—
Veerandaastas	$15.—	$18.—

KIRIPOSTIGA + SAATEKULU

	Kanadas:		Väljaspool Kanadat:
aastas	$56.—	+ $42.—	$47.—
poolaastas	$30.—	+ $21.—	$24.—
veerandaastas	$16.—	+ $10.50	$12.—

VÄLJASPOOL KANADAT ja USA-d:

LENNUPOSTIGA aastas $129.—, poolaastas $67.— ja veerandaastas $35.

Aadressi muudatus 70 centi. Üksiknumbri hind 70 centi

Kanada aadressidele palume märkida „POSTAL CODE" ja USA aadressidele „ZIP CODE"

Pangatshekk või rahakaart kirjutada Free Estonian Publishers nimele.

Tellimine saata:

VABA EESTLANE

1955 Leslie St., Don Mills, Ont. M3B 2M3

Palun mulle saata VABA EESTLANE aastaks / poolaastaks / veerandaastaks — tavalise / kiripostiga alates .... 19..... Tellimise katteks lisan $..... siinjuures rahas / tshekiga / rahakaardiga. (Raha saata ainult tähtkirjas).

Nimi .....

Aadress .....

.....

.....

.....

ELMAR NÕGES

Sündinud 11. oktoobril 1920 Abjas, Eestis
Surnud 22. jaanuaril 1984 Torontos

Mälestavad sügavas leinas

abikaasa MELITA
poeg VAL perekonnaga
tütar ANN

Puhka rahus!

ARMAST EMAKEST

JUULI REMMELT'it

neiuna SAUEMÄGI

sündinud 21. septembril 1899 Maardus
surnud 21. jaanuaril 1984 Tallinnas

mälestab

POEG abikaasaga

ARMAST TÄDI JA SÕPRA

JUULI REMMELT'it

neiuna SAUEMÄGI

sündinud 21. septembril 1899
surnud 21. jaanuaril 1984 Eestis

mälestavad leinas

INGA perekonnaga
EUGEN

KÕRGES VANADUSES LAHKUNUD AUVÄÄRSET KAASMAALAST

ADELE UNT'i

mälestavad leinas

SIINA ja JAKOB KEMBI
ELLA ja ANDREI MIRK
LIISA MIRK
LINDA SUURKASK
MARJE ja ALAR SUURKASK
KÄRTU ja JAAK SELDE lastega

NOORUSPÕLVE SÕPRA

AINO LEITHAM'i

neiuna KUUSIK
surnud Montrealis

mälestavad kurbuses

ELMAR ja ESTER SAARNIIT (S. Carolina)
JOANN ja LINDA SAARNIIT (Toronto)

ARMSAT RISTIEMA JA SÕPRA

AINO't

mälestavad kurbuses

KATRIN, RAIMO ja ANDRUS
EVA ja PEETER
NELDA ja OLAF

MÄLESTAME KURBUSES KAUAAEGSET SÕPRA

ELMAR ONNO't

Küsimusi oleks palju —
kuid vastust enam ei saa.
Miks?
See pidi nii olema.

LEILI ja HARRY KÄRNER
ALFRED KORJUS perekonnaga
JOONAS PAVAR perekonnaga
ALFRED PRÜMMEL perekonnaga
BENITA RASS perekonnaga
LEMBIT TIIDO perekonnaga
HEINO TUULMA

MÄLESTAME KAUAAGSET PEREKONNASÕPRA

ANTON NORGAN'it

sündinud 12. detsembril 1904 Eestis
surnud 19. jaanuaril 1984 Montrealis

leinavad

HEINO MARTINSON abikaasaga
AGU SAARMA abikaasaga

Murray E. Newbigging Ltd.

Matusebüroo

Aastakümnete kogemus eestlaste teenimiseks. Oskuslik nõuanne ja mõõdukad hinnad.

M. WAYNE HAMILTON
Funeral Direktor
733 Mount Pleasant Rd., Toronto, Ont. M4S 2N4
(lõunapool Eglintoni)
Helistada tel. 489-8811 • 489-8002

KIRIKUD

EELK PEETRI KOGUDUS

817 Mt. Pleasant Rd. Toronto
Ont. M4P 2L1
Praost Andres Taul. Tel. 483-4103
Tel. kirikus 483-5847
Õpetaja Edgar Heinsoo
Tel. kodus 283-9387,
kirikus 483-6848
Organist dr. Roman Toi

Pühap., 29. jaan. pühapäevakooli aastapäev. Jumalateenistus kell 11 homm. Laulab lastekoor Margit Viia juhatusel.

Leerieelsed.

Pühap., 5. veebr. kell 11 homm. JUMALATEENISTUS. Laulab Toronto Eesti Segakoor Uno Kook'i juhatusel. Kell 6 õ. NOORTE KÜÜNLAVALGE JUMALATEENISTUS. Pärast jumalateenistust all saalis pannkoogid ja kohv. Peakorraldaja pr. Elva Palo.

Pühapäeval, 12. veebr. JUMALATEENISTUS kell 11 hommikul.

Ingliskeelsed JUMALATEENISTUSED igal pühapäeval 9.30 homm. Pühapäevakool igal pühapäeval JUMALATEENISTUSEGA samaaegselt.

Piiblitunnid igal pühapäeval kell 10.00.

KOGUDUSE KANTSELEI on avatud teisipäeviti 10—6-ni, neljapäeviti 12—3 p.l.

ÕPETAJA KÕNETUNNID kolmapäeviti 9.30—12, neljapäeviti 6—8 õhtul kiriku kantseleis.

TORONTO EESTI SEITSMENDA PÄEVA ADVENTKOGUDUS

804 Broadview Avenue
(allmaaraudteejaama vastas Eesti Maja poole). Abijutlustaja telefon 626-3417.

Laupäeval, 28. jaanuaril kell 9.30 hommikul PIIBLIKLASS. JUMALATEENISTUS kell 11 hommikul.

Igal teisel laupäeval JUMALATEENISTUS kell 9.30 homm. ja PIIBLIKLASS kell 11 homm.

EELK TORONTO VANA ANDRESE KOGUDUS

383 Jarvis St., Toronto,
Ont. M5B 2C7

Õpetaja Udo Petersoo

3714 Beechollow Cr.
Mississauga, Ont. L4Y 3T2
Tel. 624-6128 või 625-5930
kirikus 923-5172

Organist pr. Asta Mitt
Koorijuht pr. Asta Ballstadt

Teisipäeval, 24. jaan. kell 11 homm. koguduse naisringi käsitöö osakonna kokkutulek.

Pühapäeval, 29. jaan. kell 11 homm. pühapäevane JUMALATEENISTUS. Pärast jumalateenistust kunstnik Abel Lee näituse avamine.

Pühapäeval, 5. veebr. kell 11 homm. pühapäevane JUMALATEENISTUS. Pärast jumalateenistust koguduse täiskogu koosolek.

Pühapäeval, 12. veebr. kell 4 p.l. pühapäevane JUMALATEENISTUS.

Pühapäevakool igal pühapäeval JUMALATEENISTUSE ajal.

Leerieelsed iga kella 11-kümnese JUMALATEENISTUSE ajal.

Piiblitunnid tund aega iga enne kella 4-jast JUMALATEENISTUST.

Koguduse segakoori harjutused toimuvad igal esmaspäeval kell 7 õhtul kiriku saalis.

Õpetaja kõnetunnid kiriku kantseleis teisipäeviti 6—8, neljapäeviti 2—3 ja pärast jumalateenistusi.

TORONTO KOLMAINU EESTI EV.-LUT. USU KOGUDUS

Kirik: 619 Sherbourne St.,
Toronto (Sherbourne'i allmaa jaam on kiriku kõrval).
Õpetaja O. Gnadenteich
112 Fallingbrook Rd.,
Scarborough, Ont.
Telefon 698-7977 või 766-7853
Kantseleis, telefon 921-9417

Pühap., 29. jaan. kell 1.30 p.l. on JUMALATEENISTUS. Jumalateenistuse järele toimub koguduse täiskogu koosolek.

ÕPETAJA KÕNETUNNID on iga kuu teisel esmaspäeval kella 6—8 kiriku kantseleis.

ESIMENE EESTI EV. LUTH. KOGUDUS HAMILTONIS

Kirik: 18 Victoria Ave. S.
Hamilton, Ont. L8N 2S6
Õpetaja T. Nõmmik,
3 Mapleside Ave. Hamilton Ont.
L8P 3Y4, tel. 527-0410.

Pühapäeval, 29. jaanuaril kell 16.00 KONTSERT-JUMALATEENISTUS: „Estonia" koor R. Toi juhatusel, bariton A. Kittask.

Teisipäeval, 31. jaanuaril kell 19.00 PIIBLITUND kiriklas.

Pühapäeval, 5. veebruaril kell 11.00 JUMALATEENISTUS kirikla kabelis.

Pühapäeval, 12. veebruaril kell 16.00 JUMALATEENISTUS, järgneb koguduse korraline TÄISKOGU koosolek, kõik liikmed palutud.

ÕPETAJA KÕNETUNNID: igal neljapäeval kell 18.00—19.90 omas kodus, 501 Davisville Ave., Torontos. Igal esmaspäeval kell 18.00—19.30 Hamiltoni kiriklas, 3 Mapleside Ave., Hamilton, tel. 527-0410.

TORONTO EMMANUELI EVANGEELNE KOGUDUS

21 Swanwick Ave.
Tel. 698-5645
Jutlustaja Allan Laur,
72 Appleby Cres.
Markham, Ont. L3R 4L2
Tel. 477-6248

Laupäeval, 28. jaanuaril kell 6 õ. KOGUDUSE AASTA-PEAKOOSOLEK.

Pühapäeval, 29. jaanuaril kell 11.00 hommikul. JUMALATEENISTUS „EHATARES". Kõneleb Allan Laur. Lauluettekandeid.

Kell 2. p.l. kirikus. PÜHAPÄEVAKOOL lastele ja PIIBLIKOOL täiskasvanuile teemal „Ühendus Jumalaga", Allan Laur.

Kell 3 p.l. JUMALATEENISTUS. Kõneleb Toomas Rüdmik. Laulab noortetrio. Misjoniohver. (Buss Eesti Kodust kell 1.30 p.l.)

Kell 6.15 õ. Ingliskeelne JUMALATEENISTUS. O. Makar ja T. Rüdmik.

Kolmapäeval, 1. veebruaril kell 7 õ. PALVEÕHTU.

Armast abikaasat ja ema

AINO LEITHAM'i

neiuna KUUSIK

mälestavad sügavas leinas

abikaasa RIKS
lapsed: VELLO, HELLE, PILLE, ÜLLE

Oma armast klassikaaslast ja head sõpra

AINO LEITHAM'i

sündinud KUUSIK

mälestavad sügavas leinas

ASTA SELMA
VILMA LAINE

Mälestame sugulast

JUULI REMMELT'it

surnud Tallinnas

M. KILU abikaasaga
E. TAMMIK abikaasaga

Mälestame sügavas leinas

AINO LEITHAM'i

ja avaldame kaastunnet perekonnale

JAAK, INDREK, TIINA ja LINDA JÄRVE

Armast vilistlast

ANTON NORGAN'it

sündinud 12. detsembril 1904 Tallinnas
surnud 19. jaanuaril 1984 Montrealis

mälestab leinas

KORPORATSIOON VIRONIA

Armast kauaaegset sõpra

EVI MEER'i

sündinud LÕO

mälestavad leinas

VIRVE BORGMAN
HILMA TAALBERG
KALLE VIIRES abikaasaga

Kurbuses mälestame armast sõpra

AINO LEITHAM'i

ja avaldame kaastunnet abikaasale ja lastele

MARIA LUIK
SALME RAAMAT

Armast coeterit

ANTON NORGAN'it

mälestavad leinas

ERICH, HERMAN, IVAR,
REINHOLD, RICHARD, VALDEKO

Armast tütre- ja õemeest

ELMAR NÕGES't

mälestavad sügavas kurbuses

IDA LAANEORG
MAGDA
VIIVI ja HAROLD
KARL ja EILEEN
PAVO tütrega
RAIVO lastega
ARVO

Kauaaegset sõpra

AINO LEITHAM'i

mälestab leinas

VILMA WOOD

Armast

AINO LEITHAM'i

mälestavad

EVI ja HERMAN PALLAS
HALDI ja KALLE VIIRES
HILLE, ELMAR ja ALLAN SUTT

Lugupeetud spordisõpra

HELMUT JAAGUSTE't

mälestavad

EESTI SPORDILIIT USA-s
E.S.P.I. JUHTKOND ja ESINDAJAD

Meie südamlik kaastunne Richard Leithamile ta abikaasa

AINO

surma puhul

KORP! UGALA PERE MONTREALIS

Unustamata kallist sõpra

AINO't

mälestab sügavas kurbuses

ROSA

Ootamatult lahkus armas sugulane

HELMUT JAAGUSTE

Sind mälestavad kurbuses

MAGDA ja PRIIDU LUKK
Surrey's, B.C.

Tublit eesti ema

AINO LEITHAM'i

mälestavad

HELGI ja ARNOLD AADUSON perega
LAINE ja HEINO ALTOSAAR perega
MARITA ja OLEV KUKK perega
HELJO ja MART PEDRIKS perega
ALICE ja ENDEL RUBERG perega
HELJU ja HEINRICH TAAL perega

Mälestame

AINO't

SILLU ja TAIMO perega

Armast sõpra ja koolivenda

MART SALU

mälestavad leinas

ENDISED TARTU KOLLEDZHI
KAASVILISTLASED

Armas

HELMUT

Puhka rahus, VANA KALEV

Mälestab kurbuses

KALEVI VÕRKPALLI KLUBI

Armast sugulast

ELMAR ONNO't

mälestavad

ELLEN
REIN perega
JÜRI perega

Ootamatult manalasse varisemud noorepõlve sõbrannat ja kooliõde

SENTA MÖÖK HALLBERG'i

sündinud Võrus
surnud Stokholmis

mälestavad leinas

KILLY JÄRVALD
LORE JÕULU
LIISI PIIGLI
SALME TUVIKENE
HEINI TÕNSIG

TORONTO EESTI BAPTISTI KOGUDUS

883 Broadview Ave.
Tel. 465-0639

Pastor K. Raid
36 Bards Walkway,
Willowdale, Ont. M2J 4T9
Tel. 499-6488

„VABADUSE KUULUTUSE"

raadiosaated igal pühapäeval kell 3 p.l. WHLD 1270 kc.

Laupäeval, 28. jaan. kell 6.00 õ. koguduse AASTA-PEAKOOSOLEK.

Pühapäeval, 29. jaan. kell 10.15 homm. PÜHAPÄEVAKOOL täiskasvanuile, kell 11.00 homm. lastele. Kell 11.00 homm. JUMALATEENISTUS, kõneleb K. Raid „Veel vaimuandidest". Solist Marika Wilbiks.

Kell 6.00 õhtul noorte tunnistused, V. Krabi, Heli-Lehte-Pilvi trio.

TORONTO EESTI VABAKOGUDUS

562 Jones Ave., Toronto, Ont.
Jutlustaja E. Saraoja
20 Thorncliffe Ave.
Toronto, Ont. M4K 1V5
Tel. 463-6223

Kolmap., 25. jaan. kell 7.30 õ. piibli-palvetund ainel Ilmutusraamatu 13. peatükk.

Pühap., 29. jaan. kell 11 homm. JUMALATEENISTUS, kus teenivad A. Ehasoo ja E. Saraoja.

Kolmap, 1. veebr. kell 7.30 õ. piibli-palvetund ainel: Metsalise isik piiblis.

Leinateateid

USA-s Watsekas suri 20. oktoobril Marie Kivirist, sündinud 25. novembril 1896 Karksis.

Stokholmis suri 4. novembril Marta Tamm, sündinud 15. juunil 1911 Narva-Jõesuus.

Ullo Toomi surnud

26. novembril suri 82-aastasena (sündinud 14. sept. 1902) eesti rahvatantsu õpetaja ja viljeleja Ullo Toomi. Juba noorusest peale alustas ta rahvatantsude kogumist ja uurimist, tehes seda mitte muuseumiriiulitele kuhjamiseks, vaid propageerimiseks ja rahvale tantsimiseks. Ta on kirjutanud rahvatantsijatele mitmed käsiraamatud, nende hulgas põhjapaneva „Eesti rahvatantsud". U. Toomi on eesti rahvatantsu suurpidude traditsiooni korraldamise mõtte algataja ja väsimatu organiseerija, olles rahvakunstiõhtute ja rahvatantsupidude üld- ja aujuht.

SPORT

Suusatajatel tegevusrohke nädalalõpp

Kui möödunud talvel enamik suusavõistlusi jäi ära sooja ilma ja lumepuuduse tõttu, siis sel aastal on olukord otse ümberpöördud: lund on liiga palju ja ilm on liiga külm!

Möödunud nädalalõpul, 14. ja 15. jaan toimus tervelt neli sündmust, millest ka eestlased osa võtsid.

Laupäeval algas Midland Mountainview's Ontario Masterite meistrivõistluse esimene etapp — 15 km meestele, 10 km naistele.

105 osavõtja hulgas oli kuus eestlast.

Ilm oli pilvine, temperatuur —14°C, rajad hästi valmistatud, keskmise raskusega.

Naiste 50—54 a. klassis suusatas Maimo Kivilo 88 min. 34 sek-ga neljandaks. Meestest tuli Harri Kivilo 15 km-s hea ajaga 80 min. 41 sek-ga 50—54 a. klassis siiski ainult 9-ks. Selle klassi võitis tuntud Soome suusataja Kauko Riihiaho 61.42-ga.

55—59 a. klassis tuli Valden Sadul 88.09-ga neljandaks. Võitis Karl Kinanen.

60—64. a. klassis võistles kolm eestlast ja üks soomlane: Matti Ruuska. Viimane on möödunud aasta maailmameister nii 15 kui ka 30 km-s ja võitis ka laupäeval ülekaalukalt 67 min. 13 sek-ga.

Eestlastest oli parim Ulo Vastopää, kelle aeg oli 85.11. Theo Vellend tuli 91.40-ga kolmandaks.

Uno Limit rebestas teisel ringil reielihase ja katkestas võistluse.

Pühapäeval pidi toimuma 30 km võistlus. —25°C temp. tõttu lükati start kella 10-lt 11-le. Siis viivitati veel pool tundi, aga temp. oli ikka veel —22 ja võistlus tühistati. See oli ka õige otsus, sest ilm oli väga külm.

Samal päeval toimusid Lõuna-Ontarios uutel suusaradadel Hardwood Hills'is Barrie lähedal noorte katsevõistlused.

14—15 a. poiste klassis tuli tuntud eesti suusaperekonna Vasila noorim võsu Hendrik 5 km-s ajaga 21.09 teiseks.

Võitis C. Jones ajaga 19.30.

Samas tuli MacMasteri ülikooli murdmaasuusatamise meeskonna treener Allan Mägi meeste 15 km-s 56 min. 15 sek-ga esikohale.

Samal päeval toimus ka iga-aastane Muskoka loppet ja samal nädalalõpul Kotkajärvel Lembitu lumelaager.

Külm suusamaraton

„Muskoka Loppet" — too eestlaste poolt omal ajal käiku lastud suusamaraton toimus ka tänavu järjekordselt ülikargel talvepäeval. Stardimomendil 15. jaanuari hommikul oli temperatuur —30°. Keskpäevaks soojenes ilm üsna talutava —16°-ni. Vaatamata, et murdmaasuusatamine pole enam eestlaste lemmikharrastus võttis seekordsest „Muskoka Loppetist" osa 10 eestlast. Aeglasel lumel saavutati järgmised tagajärjed 35 km sõidus:

Naised, 45-a. ja vanemad:
Endla Kannel (1) — 3:53.21
Maimo Kivilo (8) — 5:00.09

Mehed, 19-a. ja nooremad:
Toivo Lainevool (19) — 4:02.50

Mehed, 20—44-a.:
Mihkel vasila (7) — 2:30.51
Mehis Kivilo (17) — 2:38.09
Arnold Tralla (140) — 3:45.50
Peeter Niit (158) — 3:53.12

Mehed, 45-a. ja vanemad:
Harri Kivilo (7) — 3:04.19
Rein Lainevool (46) — 4:14.58

Kaheteistkümne km rajal saavutas I. Lainevool 20. koha ajaga 1:29.17. Külma ilma tõttu hakkasid paljud oma soojendusriideid alles viimasel minutil ära andma, sellest olenevalt hilines nii mõnegi võistleja start. Mehis Kivilo ülaltoodud ametlik aeg olnuks umbes viie minuti võrra parem, kui ta õigel ajal saanuks startida. Kuna eestlastest osavõtjad ei katsu eriliselt ükstelsega kontaktis olla, siis jäi teadmata, kas ka teistel mingeid viperusi juhtus. On ka võimalik, et mõni mitte otseselt äratuntava eesti nimega osavõtja ülaltoodud nimekirjast mõne muulase pähe on välja jäänud.

Karhu Peltonen

Möödunud sügisel korraldasid Toronto eesti jahimehed tavakohase jahilkäigu Põhja-Ontariosse. Pildil grupp jahimehi, vasakult Olaf Sõrra, Ants Tint, Arvi Tinits, Silver Holmberg, Indrek Uukkivi, Martti Salojärvi ja Aare Kolga, kellele saagiks langes põdrapull, lehm ja vasikas.
Foto: Tommy Tomson

Maailma parimaid sportlasi Torontosse

17. veebruaril Torontos toimuvale Star-kergejõustikusisevõistlustele on kutsutud maailma parimad teivashüppajad. Osa võtavad Bill Olson Texasest, kes tegi möödunud aastal Torontos sisevõistlustel 5.80-ga sisemaailmarekordi. Korraldajad on saatnud kutsed ka kahele venelasele, Sergei Bubkale, kes äsja Vilniuses peetud sisevõistlustel hüppas uueks maailmarekordiks 5.81. Kutsutud on ka Konstantin Volka, kes on hüpanud 5.73.

Kõrgushüppajaist on oodata venelane Gennadi Avdejenko, kes võitis möödunud suvel Helsingi maailmameistrivõistlustel kuldmedali tulemusega 2.32; ka on tulemas hiinlane Zhu Tianhua, kes on praegune maailmarekordi omanik tagajärjega 2.38. Kanadalastest hüppab Milt Ottey, kelle nimel on Briti maailmariigi rekord tagajärjega 2.32.

Toimetusele saadetud kirjandus

KANADAN SUOMALAINEN — Talvi 1983. Eestlasile hästi tuntud pastor Aulis H. Jalonen on Torontos ilmuva soomekeelse ajakirja „Kanadan Suomalainen" peatoimetaja. Ajakiri on oma esimese aastakäigu (4 numbrit) lõpetanud ja peatoimetajalt ongi saatesõnu üheaastasele juubilarile Väga maitsekalt kujundatud ajakirja 48-l leheküljel on kirjutisi kanada-soomlaste mitmesugusest elust, aga ka üldisemaid aineid käsitlevaid artikleid, lehekülg värsse, kunstikirjutisi, muusikast, jõulujutustused noortele ja vanemaile, jõulujutlus ja reisikiri, kalamehelugusid, noortekülg ja ristsõna.

ILMUS:
S. EKBAUMI
LUULETUSKOGU
ÕHUMÄRGI ALL
Hind $10.– pluss saatekulu $1.75
Saadaval Vaba Eestlase talituses

MÜÜGIL
Eesti muinasjutte inglise keeles
„TALES FROM ESTONIA"
tõlkinud Gisela McBride
31 MUINASJUTTU JA KOKKUVÕTE „KALEVIPOJAST"
$5.75 — 50 centi postikulu
Saadaval Vaba Eestlase talituses

Ilmus kordustrükis T. E. S. Täienduskoolide XVII
väljaandena huvitav laste- ja noorsoojutt
M. SILLAOTSA
TRIPS, TRAPS, TRULL
Saadaval postiteel: L. Marley, 9 Parravano Court, Willowdale, Ont. M2R 3S8 või „Vaba Eestlase" talitusest.
HIND $4.00 — postiteel $4.75

MAARJAMAA kirjastusel ilmunud raamatud müügil Vaba Eestlase talituses

Jüri Ulnotsa „Eestlaste lepingud võõrastega XII tujandil"	$4.—
Uku Masing „Udu Toonela jõelt"	8.—
Uku Masing „Pöördele Pyydes"	6.—
„poety estoni" — eesti luule antoloogia itaalia keeles	6.—
Kalju Lepik — Death has a Child's Eyes	6.—
Salasoo ja Salo — Välis-Eesti periodika	6.—
V. Salo — Rifk ja kirikud	4.—
Anführung zu der Estnischen Sprach (Eestmene katse eesti keele grammatika ja sõnaraamatu koostamiseks H. Stahli suiest aastal 1637)	6.—
Reedik Willem Wilmanni „Valmid"	6.—
Blaise Pascal — Mõtted	4.—
Antonio Possevino — Kiri Mantova hertsoginnale	6.—
Arno Vihalemm — Kunstnik eesti kirjanduses	4.—
Aarand Roos — Juutide kuningas Tallinnas	6.—
Ilona Laaman — Üks üsna kerge hulgus (Isuletused)	6.—
Kaugver — 40 küünalt	6.—
R. Tagore — Puuviljapõim	6.—
A. Roos — Jumalaga, Kars ja Erzurum	6.—

PLUSS SAATEKULU 50 c IGALT RAAMATULT

Kummelite suvi

Aili Helm

Pühendatud kodumaa noortele

11.

Tehti mis jõuti, tegijaist oli puudu, olgugi et kõigist vabrikuist, tehastest, kauplustest, haiglatest ja nii rikkalikul arvul olemasolevaist kontoreist, büroodest, kantseleidest, keskustest ja baasidest iga viimane kui vabaks tehtud hing kaasa oli haaratud ja tööle paigutatud. Töod tehti keskelt läbi ikkagi kaunis vene moodi — aga midagi tehti ja lõppude lõpuks isegi palju tehti! Ja Tallinnast pidi saama ja saigi uhke olümpiaregati linn.

Soome suguvendadest turistid vangutasid veel 1979. aastal päid: „Ei tästä nyt mitään tule! Ei teie seda valmis saa!" „Saame!" ütlesid eestlased ja 1980. aasta suvel võis igaüks oma silmaga näha, et saadi, olgu pealegi, et ehk mitte nii läbi ja läbi hästi kui võimalik, aga ikkagi nii, et aitas.

Aga sel 1980. aasta varasuvel olid juba muudki asjad teisiti kui 1979. aastal. Küsimuseks oli tehtud, kas ja mis ulatuses olümpiaad üldse toimub ja regatt niisamuti.

„Toimugu või mitte!" ütlesid eestlased. „Moskva annab meile nüüd natuke valuutat ja linna kohendame ning ehitame nii palju ku iganes jaksame". Vana Tallinna turismituludest oli Moskva Tallinnale jätnud ainult pisiosa, nüüd oli kukrusuu Venemaa au ja kuulsuse pärast siiski pisut enam lahti.

Nii arutasid Rutt ja tema vanemad, üldse kõik eestisoost tallinlased ja isegi parteilastest arhitektid ja insenerid ning lausavõimumehed ühel meelel. Lubatud raha tuli kulutada, ühtki tööd ei tohtinud põlata, egas Moskva mehed pärast pidu enam nii lahked ole.

Ja siis kuulutati — ei tea, kas avalikult või salaja — Tallinn kiniseks linnaks: mitte sugugi igaüks ei tohtinud siia sisse sõita, välja oli eri luba, isegi siis kui Tallinnas töötasid, aga Keilas või Raasikul elasid. Lapsi ja õpilasi saadeti linnast ära nii palju kui saadi, pioneerilaagreisse, õpilasmalevaisse ja kes teab kuhu. Aga nad pidi saadama jalust!

Juba maikuus hakkas emakeselt Venemaalt alatasa sissevoolav siseturistide mass hõrenema. Plüüžhjakkides (kurjad keeled väitsid, et need on tsaariaegsed) daamide ja nuppsonidega härrade seltsimeeste read jäid nii palju hõredamaks, et tänavail ja trammides tundus olevat ruumi, kauplustes puhtamat õhku. Mõnigi päriselanik nägi mõneski poes esmakordselt letti või riiulit, mida muidu alati olid ümbritsenud iivanite tihedad parved. Tänavail võis julgesti astuda, kuna ei ähvardanud süljelarakad ja kõdised jäätisepaberid.

„Kui see ometi alati nii jääks!" kuuldus vagu õhkamisi, aga et see nii jääb, seda vaevalt keegi uskus.

Piiritagune üleskutse olümpiaadi boikoteerimiseks andis rohkesti kõneainet. Rahvas naeris seletustele, et sport polevat poliitika: eestlastelegi oli juba pikkade aastakümnetega jõutud selgeks teha Lenini „filosoofia", et pole olemaski apoliitilisi nähtusi. Vene spordist teadsid aga kõik juba omadegi kogemuste põhjal, et sellele suurte saavutustega ei tahetud ei lasta meid enam sinna ligidalegi!"

Nad olid sõbrad juba esimesest klassist peale — mõlemad nii head õpilased et eksameist vabastatud. Hillari tädi oli aga purjespordi veteran ja temalt poisid kaasasõiduloa välja olid tinginudki. Muidu oli see bussitäis „ühiskonnatöölisi" — sportlikku algupära poiste kõrval selgelt — täiskasvanud. Nende jutust kuuldus, et regatikeskuse pindala olevat 22 hektarit ja pool sellest hoonete all. Kolmele hektarile pidi istutatama põõsad ja lilled ning rajatama murud. Täna pidi tööle tulema rahvast Tartust ja Pärnust, Rakverest ja Paidest, Haapsalust, Viljandist ja Võrust.

„Tea kas narvakaid ei tulegi?"

„Mis neil siia asja, nad ju Venemaal! Ega petserlasi kah ei tule."

Üks hästi sorakil ja kurbade vuntsidega noorhärra kuulutas päris pastori häälega:

„Sihukest tööd ja sihukese mõttega, kas tead, võiksin ma viis aastat kas või jumalamuidu teha! Saaks seda korratust veidi vähendada."

„Korda ikka, sovjeti oma muidugi", ütles teine vunts õpetlikult, aga esimene vastas:

„Vene keeles, kas tead, see on üks ja sama".

Keegi kinnitas, et Piritat ja Olümpia „kompleksi" Venemaale vedada ei saa, sellepärast võib teha nii ilusa ja hea kui kannatab.

„Kuula, kuula!" müksis nüüd Hillar kaaslast. Nad sõitsid uuel, merre ehitatud teel. Vanad teadsid rääkida, et vana tee oli samuti mere käest võetud, Vabariigi ajal, hädaabitöölised ehitanud, 50 aastat tagasi... Praegu pisut rohetas juba lai mururiba uue tee kõrval.

Poisid hoidsid kõrvad kikkis, kaasasõitjad rääkisid mõndagi huvitavat. Keegi jutustas, et oli ühest Valgevene kolhoosist tulnud — komandeeringult. Väetis põllule vedamata, laudad sõnnikut nii täis, et kanadki käinud küürus. Hillaril oli sellest nii hea meel nagu oleks ise selle välja mõelnud, ta pahvatas naerma ja kõik, kes juttu kuulnud, samuti.

„Kihvt asi see sheflus", kostis juba teisest kandist; „Rabame juba teist aastat küll Vanalinnas, küll Linnahallis — ja ega see töö pole puhas ega lõbus.

„Peaasi, kui aru saad, misjaoks seda tarvis. Vaat need dollarid ja margad vaja sirgeks teha, ei neid pärast enam anta..."

„Loodavad kümme korda rohkem tagasi saada."

„Tutki!" ütles keegi. „Mõtle ikka seltsimees Boikoti peale kah!"

Linna poolt tuli pidev joru „Ikarusi", „Ziguleid", „Gasse" ja „Masse". Keskuse Lõunaväravas olid graafikud väljas: kuhu keegi pidi minema.

☆

Poisid ja nende sõidukaaslased said presentkindad, luuad, labidad, kraapraud ja kanderaamid.

Üsna pisikesel platsil olümplaste hotelli ees veeres kolm teerulli, liikusid asfaldilaotajad, kallurid ja kompressorid. Laaditi maha ja toodi aina juurde auravaid ja värsket pigihaisu levitavaid koormaid, nii et mereõhu lõhna ei tundnudki — kõik lehkas asfaldist.

(Järgneb)

Alar Kivilo CBC tv-filmide tegija

CBC televisioon esitab algusega 5. jaan. kell 8 õ. uue kuuest pooletunnilisest filmist koosneva seeria enimarmastatud kanada kirjanike jutustuste põhjal loodud filmidest. Osa neist on juba saanud tähelepanu osaliseks, teeninud Kanada kui ka internatsionaalseid auhindu. Kõigi nende filmide kaameramees ja valgustus-kujundaja on Alar Kivilo.

5. jaan. esitatav film „Boys and Girls" (Poisid ja tüdrukud) on loodud Alice Munro lühijutule farmielust 1940. aastail. Lugu on noorest tüdrukust, kes protesteerib traditsioonilisele „naise" osale, mida talle sunnivad peale vanemad. Film puudutab kaasahaaravalt noore tütarlapse kasvamist tema ülesannetesse.

12. jaan. järgnev „RW", mis on lühend mõistest „Real World" (Tõeline maailm). Paul Shapiro, Jack Blumi ja Stephen Cole'i näidend käsitleb 12-aastase poisi konflikti tema suhtumisel tõelisse maailma.

19. jaan. „The Bamboo Brush" (Bambushari) tegevuse asukoht on Toronto hiina linnaosas ja käsitleb noore poisi vahekorda tema hiina traditsioonide ja kultuuripärandiga. 13-aastaselt on poiss rohkem huvitatud oma sõpradest kui hiina ainete õpinguist. Film baseerub Adelle La Rouche raamatule „Binky and the Bamboo Brush".

26. jaan. Lucy Maud Montgomery lühijutu „I Know a Secret" (Ma tean saladust) filmiversioon. Noor tütarlaps Pince Edward Island'il igatseb omale saladust, mis teeks ta sõbraks teiste lastega, eriti ühe poisiga. Film on saanud Blue Ribbon Award'i kui parim meelelahutuslik film lastele.

2. veebr. esitatakse Brian Doyle jutustuse „You Can Pick Me Up At Peggy's Cove" filmiversioon. Tegevus on Peggy's Cove juures Nova Scotias. Noor poiss katsub oma elust aru saada, kui ta isa on „ära jooksunud".

Viimane film esitatakse 9. veebr. „David" on filmitud Earle Birney luuletuse alusel, ja käsitleb sõprust kahe noore poisi vahel, kes katsuvad saavutada Kanada Kaljumäestiku üht tippu.

Kõigile kuuele filmile on antud ühis-pealkirjaks „Pojad ja tütred". See annab haaravaid momente noorte probleemidest ja elust mitmes Kanada eri asukohas.

Eesti Maja uusaastavastuvõtul esinenud Olaf Kopvillem ja Valve Tali pärast lilledega tänamist.

Foto: Vaba Eestlane

Armastuse monument

(Koguteos) Meta Pruul 1912—1981. Laulule elatud elu. Vanemuise tütre Meta Pruuli mälestuseks. Adelaide 1982. 156 lk.

1982. a. ilmus Adelaide Eesti Naiskoor „Ilo" kirjastusel Meta Pruuli perekonna ja ta sõprade ning austajate annetustega 156-leheküljeline mälestusteos, mis on pühendatud lauljatar Meta Rosalie Pruuli (1912—1981) mälestuseks. Aga see on palju laiema ulatusega, kui vaid ühe lauluga õnnistatud inimese loominguline tähelend, selle taustaks on eesti kultuurielu iseseisvas Eestis, Saksamaa pagulaslaagris ja kõige enam õitsele löönuna just Austraalias. Selletõttu pole ka ime, et sealne sõpruskond on ta mälestuseks loonud sõnalis-pildilise monumendi, lähemalt iseloomustatuna armastuse monumendi.

Toimetus annab avasõnana Meta R. Pruuli (neiuna Veinmann) eluloo, tema sidemed muusikaga lauljana, koorijuhina ja heliloojana, aga ka pedagoogina ja eesti emana. Ta on jäänud pärast ootamatult enneaegset, surma elama oma helitöödes, mis Austraalia mandrilt on jõudnud ka teiste eesti kooride repertuaari.

Tänu kunstnik Gunnar Neeme kaanejoonisele, tiitellehele ja vinjettidele, toimetajate Leonid ja Lydia Trettide maitsekale kujundusele, on teose välisilme kaunis nagu iluloojale pühendatud teos peabki olema. Mitmete autorite artiklid, vaheldumisi rikkaliku fotomaterjaliga, kontsertide kavadega, annavad üllatavalt detailse pildi ühe looja elukäigust ja arhiivi kogumise tavast.

Esimeseks kirjutiseks on Meta Pruuli enese kirjutis oma noorpõlvest nagu ta kirjutas Tallinna Pedagoogiumi lõpuklassi õpilasena. Järgnevad Salme Ekbaumi „Kool ja kutsumus" ning pühendusluuletus „ „Ilo" hingele — Meta Pruulile". Ly Krabi-Parma „Koos Metaga Tallinna Pedagoogiumis", abikaasa August Pruuli „Lauluga õnnistatud ühiselu", Leonid Tretti „Meta Pruuli panus eesti ühiskonnale Austraalias", „Meta Pruuli helitööd" (31), Lydia Tretti „Viimne teekond", Vaike ja Hendrik Pruuli „Õilsale emale", ka minialt „Mõned sõnad ämmale", Helmi Mägrakeni „Koorijuhi ja sõbra mälestuseks", J. Aariku „Laulge Jehoovale uus laul", Anne Männik-Faggoter'i „Mälestusi Metast", Tiiu Salasoo „Mälestuskilde Meta Pruulist", Irene Haldma-Eelma „Meta Pruuli mälestuseks", Joan M. Youngi „Meie kõik oleme rikkamad, et tundsime teda", David Kranz'i „Värske algus", Gunnar Neeme „Memoria in aeternum" ja August Pruuli helitöö „Parafraas Meta mälestuseks". Näiteid Meta loomingust: A. E. Naiskoor „Ilo" moto, G. Neeme sõnadele loodud „Heliseme Eestile", M. Pruuli sõnadele „Ma valisin vabaduse" ja „Kodule", G. Neeme sõnadele „Mu maa" ja S. Ekbaumi luuletusele loodud „On see tuul. . ." Lõpuks lisana perekonnale kaastunnet avaldanute nimekiri (5 lk.).

Väga põhjalik ülevaade ühe noore kooliõpilase inimeseks saamisest, loojaks kujunemisest, emast oma laste kasvatamisel ja eesti nime ning kultuuri tutvustamisest. See on olnud rikas elu.

Hannes Oja

Näitus Emil Eerme eksliibristest

Möödunud pühapäeval toimus pärast jumalateenistust Vana-Andrese kiriku ruumis valiknäitus Emil Eerme eksliibriste kogust. Näitusel oli välja pandud üle 600 eksliibrise, neist 150 läti kunstnikelt.

Näituse avamisel pidas kunstnik Abel Lee ettekande eksliibriste valmistamisel kasutatavaist graafilistest tehnikatest, leides et selle psisigraafika loomisel kasutatakse kõiki tehnikaid.

E. Eerme rääkis eksliibriste kogumisest, mis on heaks ajatäiteks aga ka kunstiliseks arendamiseks. Tänapäeval eksliibris on läinud eemale selle algsest ülesandest. Nüüd lastakse valmistada eksliibriseid, mis kunagi raamatusse ei lähe. Üks austraalia arhitekt lasi teha omale üle paari tuhande eksliibrise.

Ka E. Eerme perekonnale on tehtud neid saja ringis, mis enamuses on talle kingitud kunstnike poolt, et tema kogu täiendada ja tema kaudu pääseda näitustele. E. Eerme ütles, et eksliibriste kogumine on ideaalne hobina ja ajaviitena. See erineb filateeliast, kuna eksliibriseid pole müügil, vaid neid saab vahetuse korras miniatüürkunstina. Selletõttu pole neil ka hinda, kui just pole tegemist väga suurte haruldustega.

Näitust külastati kahel suuremal perioodil, esiteks eestlased pärast hommikust jumalateenistust ja pealelõunat lätlased, kui oli nende jumalateenistus; viimaseile oli suureks üllatuseks, et ka nende kunstnikud loovad seda miniatüürkunsti.

Eesti näituse osa koosnes välismaailmas asuvate eesti kunstnike poolt loodud vabas maailmas olijaile, kus eri maades tehtud eksliibrised olid paigutatud grupiti. Nende kõrval oli näiteid ka Eesti Vabariigi ajastust.

☆

Emil Eerme kogust oli kuuajaline näitus East York raamatukogus (Coxwell Ave.), kus oli väljapanek jõulupühade- ja uusaasta kaartidest, mis isiklikult tellitud. Väljapanek, mis äratas suurt huvi, koosnes 60 kaardist.

E. Eerme valmistab praegu ESTO-84 eksliibriste näituse vastu, mis koosneb kolmest osast: 1) mälestusnäitus Endel Kõksi ja J. Naha töödest: 2) Arved Vilmsi kogu ja 3) üldised väljapanekud E. Eerme kogust.

Kirjanikeliidu kolm uut liiget

Välismaine Eesti Kirjanike Liit on sisse valinud kolm uut liiget — Johannes Kaup, Ada Otema ja Elmar Vrager.

Johannes Kaup, kes praegu elab USA-s, on ajakirjaniku kutse kõrval kirjutanud mitmeid ilukirjanduslikke raamatuid. Stokholmis elav Ada Otema on luuletuskogude autor, kuna Elmar Vrager on juba ammu tuntud oma Hiiumaa värsikogudega kodumurdes; kodusaarele on pühendatud ka tema koguteoslik raamat „Hiiumaa ja hiidlased.

Eskilstunas elava Elmar Vrageri debüüt luuletajana toimus juba kodumaal, kus a. 1938 kirjastus „Olion" andis välja tema luuletuskogu „Valged rannad".

Ka Johannes Kaup debüteeris juba kodumaal, kus ta oli „Järva Teataja" toimetajaks.

Õpetagu Iisrael jiirlasi võitlema

JERUUSALEMM — Iiri protestantide juht Ian Paisley on soovinud, et Iisrael õpetaks neid võitlema Iiri Republikaanide Armee (IRA) terroristide vastu. Iisraeli parlamendiliige Michel Bar-Zohar külastas Põhja-Iirimaad ja kohtus seal Ian Paisleyga, kes oli öelnud, et ta saadaks delegatsiooni Iisraeli uurimaks Iisraelis terroristide vastu kasutatavat võitlemistaktikat. Paisely on absoluutselt veendunud, et julgeolekuliin tuleks rajada piki Iiri vabariigi piiri, et takistada IRA terroristidele vaba piiri ületamist ja relvade sisse smugeldamist. Bar Zohar ütles, et on siiski suur erinevus Iisraeli mineeritud ja väga valvatud piiri vahel Jordaaniaga, mil on läbimispunktid ilma passikontrollita.

Jüri Punno - embleemilooja

27 õnnetaalrit skautide tuluaktsioonideks

Jüri Punno nimi on tuntud väga paljudele Toronto eestlastele. Sellel nimel on ülekanadaline kõla eesti skautlike/gaidlike noorte hulgas või isegi terves maailmas, kus asub meie vormikandvaid skautorganisatsioonide liikmeid — poisse, tüdrukuid, mehi ja naisi. Miks? Jüri Punno on rakenduskunstnik, kunstnik, fotograaf, ettevõtja ja suur gaidi- ning skaudisõber. Ta on kujundanud rohkem märke meie noorteorganisatsioonidele, kui ükski teine eesti kunstnik maailmas.

Tema viimane töö on laagrimärk tuleval aastal ühenduses ESTO-84-ga toimuvale maailmalaagrile „Eesti Lipp". See on lihtne ja väärikas sümbol nii laagrile kui Eesti lipule, mille juubelit noored tähistavad Kotkajärvel koos kaasmaalastega igalpool, kus neid leidub.

Kunstnik ütleb, et kuigi märgiks vajalikud elemendid: gaidi- ja skaudimärk ning sini-must-valged värvid olid teada, ometi oli nende ühendamine silmale nauditavaks embleemiks aeganõudev.

Muudatuse tõi järsk „visioon" soovitavast märgivormist ja see valmis visandis lühikese aja jooksul.

Nii töötavad andekad kunstnikud ja Jüri Punno on üks neist.

Jüri Punno kujundas märgi ka viimasele Kanadas toimunud maailmalaagrile 1972, mis samuti toimus ühenduses Ülemaailmsete Eesti Päevadega.

Alles möödunud suvel sõitis skautmaleva esindusüksus XV Maailmajamboreele Albertas vormil ja vahetamiseks kaasas Jüri Punno poolt loodud märgid.

Kirjapaberitel saadeti neid paljudesse kodudesse, kes aitasid kaasa poistele reisi majandusliku külje korraldamisel.

On veel teisigi skautlik/gaidlikke üritusi, kus kunstilises osas on olnud Jüri Punno käsi mängus, näiteks kanada malevate sõidud ülememeraadel toimunud laagritesse. Tema suurem panus on aga kindlasti olnud igaaastaste skautide õnnetaalrite joonistamine — 27 aastat järjest. Aukartust äratav arv õnnetaalreid, mis peaksid leiduma tuhandete kaasmaalaste sahtlites, kes on toetanud poistetööd.

Jüri Punno suvekodu asub Kotkajärvel. Seal olevale pealipuväljakule on püstitatud skautiüksuse „Lembitu Malev" poolt Lembitu mälestussammas.

Ka selle kujundas Jüri Punno.

Paljudele tema rakenduskunstiliste loomingute imetlejaile tuleb vist üllatusena, et Jüri Punno on saanud hakkama isikliku akvarellide näitusega ja võtnud osa mitmest fotonäitusest. Võib olla oleks olnud kergem loetleda, mida Jüri ei ole teinud kunsti alal.

Jüri Punno poolt viimasest jamboreest osavõtjaile eesti poistele loodud embleem.

Näide Jüri Punno viimaseaja loomingust: suurlaager „Eesti Lipp" embleem.

Lugeja on arvatavasti huvitatud, mida see mees teeb leivateenimiseks. Oletus on õige: Jüri Punno on elukutselt rakenduskunstnik, omades firma J. P. Design, mis tegeleb peaasjalikult reklaamiga.

Jüri on igapäevase kutsetöö kõrval jaganud oma andekust meie noortele meeldivate märkide kujundamiseks.

Selle eest on teda vääristatud skaudisõbra teenetemärgiga Tammetäht I.

KODUMAA UUDISED

ETKVL (Eesti Tarbijate Kooperatiivi Vabariiklik Liit) Põltsmaa Põllumajanduskombinaat kaubamahla ei tooda. Ettevõtte juhatus pole aastaid midagi ette võtnud mahlapressimisteenuse organiseerimiseks. Möödunud aastal riknes aga individuaalaiapidajail tuhandeid tonne mahalangenud õunu.

Möödunud aastal vähendati 1983. a. plaani koostamisel puuviljakonservide sortimenti ja toodangu mahtu. Punasesõstratarretist toodeti 1982. a. 19500 tingtoosi, 1983. a. oli plaanis 30.000. Väikestes kogustes valmistati ploomikompotti, üldse ei tehtud õuna- ja pirnikompotti. Lõpetati aedviljamahla „Tervis" tootmine, külmsuppi „Suvi" tehti kümme korda vähem kui näiteks praerasvaga praetud hapukapsast. Ei toodetud marineeritud kõrvitsat, rohelist hernest ja teisi nõutavaid konserve.

ETKVL kokkuostu ja turustuse peavalitsuse varumiskontorid täitsid halvasti oma kohustust tööstusele puu- ja köögivilja varumisel. Pärnu kalamajandis on aasta-aastalt vähenenud kalakonservi „Räim tomatis" ja suitsukala tootmine.

Kuni 1981. aastani toodeti „Argo" koondises puuviljakonserve, kuid hoone amortiseerimisel lõpetati konservide tootmine. Vigade kõrvaldamiseks leiti vajalikuks Põltsamaa Põllumajanduskombinaadile konserviettevõte ehitada, tuleb lahendada aga liha ümbertöötamise küsimus nii, et oleks tagatud lihatoodete koguse pidev suurenemine ja valiku laienemine. Tagada puuvilja- ja marjamahla tootmise suurendamist. Varustada tööstuettevõtteid vajalike kokkuostusaadustega.

☆

Tallinnas ja Rapla rajoonis kontrolliti ajaloo- ja kultuurimälestiste kaitse olukorda. Tallinnas jätkub mälestiste arvele võtmine. Ka Rapla rajoonis on käsil kultuurilooga seotud paikade tähistamine ja korrastamine. Arheoloogiamälestiste asukohad on kantud majandite maakasutusplaanidele, kusjuures enamiku arheoloogiamälestiste seisund on rahuldav. Samal ajal aga leiti, et on rikutud jämedalt seadust ajaloo- ja kultuurimälestiste kaitse ja kasutamise kohta.

Rapla rajooni Sooniste sovhoosi territooriumil künti 1981. a. augustis ligi kolmandik kivikalmest kultuurikarjamaaks. Kündmisega lõhuti kalmealast 1200 ruutmeetrit. Kuna kalmete endist seisundit pole võimalik taastada, tuleb seal teha avariikaevamisi, mille orienteeriv maksumus on 12000 rubla. Neid kaevamisi peab finantseerima kalmete lõhkumises süüdi olev Sooniste sovhoos. Ka karistati süüdlasi administratiivkorras.

☆

Möödunud oktoober oli ebatavaliselt soe Hiiumaal. Oktoobri lõpul puhkesid Emmastes ja selle ümbruses, eriti pärast oktoobriäikest, teistkordselt õitsema kummel, päästsilmad, võõrasemad, võililled, nurmenukud jt. Mõnedes aedades õitsesid hernes ja lillkapsas. Kohaliku kolhoosi põldudel õitses ristikhein.

KANADA VEERG

Signal Hilli itaallane aastal 1901

JOHN FISHER

(CANADIAN SCENE) — Nad ei olnud St. John'sis sugugi kindlad, kas too itaallane on hull või mitte. Newfoundlased, kes 400 aastat olid Atlandiga võidelnud, ei saanud uskuda, et teade, mis Inglismaalt välja läks, jõudis nendeni läbi taeva ning et seda inimkõrvaga kuulda võis.

Guglielmo Marconi ise polnud samuti päriselt kindel, et raadiolained suudavad horisonti ületada. See oligi põhjus, miks ta Newfoundlandi tuli. See oli lähim punkt Euroopale ja Signal Hill oli kõrgeim paik Newfoundlandil. Et veel kõrgust juurde saada, seadis ta üles antenni. Ja hakkas siis koos oma närviliste kaaslastega ootama signaali, mida ta sõbrad Inglismaalt saata olid lubanud. Olukord oli enam kui müstiline. Korraga hakkas Marconi itaalia keelt rääkima.

Üle halli Atlandi kõlas nõrk hääl. Õieti oli see heli ja kõlas kui „s". Marconi kaaslastega oli ärevusest hullumise lävel. Kuid järgmisel päeval oli nende entusiasm kõva tagasilöögi saanud. Newfoundlandi kaabeltelegraafi kompanii oli kõike muud kui vaimustatud uuest kommunikatsiooni meetodist. See ähvardas nende äri, sellest võis võistleja kujuneda. Hull itaallane tuli mõistuse juurde tuua, tema pöörased signaalid ära keelata. Seda tehtigi. Vastutahtmist lahkus Marconi saarelt.

VABA EESTLANE

TOIMETUS JA TALITUS

avatud esmaspäevast reedeni kella 9—3-ni

Toimetaja H. Oja kodune tel. 481-5316

Telefonid: toimetus 444-4823
talitus 444-4832

KUULUTAMINE VABA EESTLASES

on tasuv ajalehe laialdase leviku tõttu.

Üks toll ühel veerul:
kuulutuste küljel $4.75
tekstis ..... $5.—
esiküljel $5.50

Kuulutusi võetakse vastu:

nädala esimesse ajalehte kuni emasp. homm. kella 11-ni ja nädala teise ajalehte kuni kolmap. homm. kella 11-ni.

tel. 444-4832

Väljaspool töötaega:

Leida Marley 223-0080
Postiaadress:
9 Parravano Ct.
Willowdale, Ont. M2R 3S8

„VABA EESTLANE" on vabade eestlaste häälekandja

VABA EESTLANE

Ilmub 2 korda nädalas — teisipäeval ja neljapäeval

Teisipäeval, 24. jaanuaril 1984 — Tuesday, January 24, 1984

Kiri talvisest Helsingist

2.

SEITSE RAHU-DEMONSTRANTI

Teisest küljest oli teatud erinevusi vanusegruppide vahel: noored pidasid tõenäolisemaks kui vanemad soomlased, et kolmas maailmasõda puhkeb juba nende eluajal (keskmine hinnang üle kõigi gruppide oli 28%), samuti näitasid noored soomlased suuremat umbusku Nõukogude Liidu vastu kui vanad. Siin näeme ehk erinevust, võrreldes Lääne-Euroopa maadega, kus noored on aktiivsemad demonstreerijad USA vastu kui vanemad. Soomes, muide „rahudemonstratsioonid" on väga haruldane nähe; keskmine soomlane lihtsalt ei pea oma väärikusele sobivaks minna tänavale „meelt osutama". Möödunud suvel, kui USA abipresident George Bush külastas Helsingit, püüdis üks „rahudemonstreerijate" grupp organiseerida meeleavaldust Senatiturul Helsingis. Ettekuulutatud ajaks oli kohal umbes seitse demonstranti — lapsed kaasa arvatud — ja sada uudishimulikku turisti kaameratega...

Soomlastel on loomulikult vabadus oma meelt avaldada, ja kui kohe peale Korea reisilennuki allalaskmist septembris 1983 soome pilootide ühing otsustas, et keegi neist kahe kuu jooksul Moskva vahet ei lenda, ei tekitanud see valitsuse poolt mingit avalikku vastureaktsiooni (lennud Leningradi jäid siiski jõusse). Et teatud piiridest välispoliitiliste küsimuste arutamisel siiski üle astuda ei saa, seda näitas juhus möödunud aastal, kus üks soome tuntumaid poliitikategelasi tuli esile arvamusega, et vastukaaluks NATO-le Nõukogude Liit ehk tahaks asetada oma aatomirelvi Soome territooriumile. President Koivisto lõikas selle diskussiooni kui noaga pooleks, külma kommentaariga, et „jutt aatomirelvade paigutamisest Soome territooriumile on haavav meie idanaabrile." Või kuidas saaks veel delikaatsemalt öelda, et „sehuke jutt ei tule üldse kõne allagi!?..."

SOOME RAHUVAHENDAJA ROLLIS

Soome on võimeline teatud määral mängima rahutaotleva vahendaja rolli Ida ja Lääne konfliktis niikaua kui kokkuleppetahe on võrdlemisi kõrge. Viimaseaegsed sündmused ja relvadevähendamise läbirääkimiste katkestamine, on suurendanud ka soomlaste muret omaenese tuleviku üle. On selge, et neil pole midagi võita rahvusvahelise pinge suurenemisega. Pidevalt räägitakse ja kirjutatakse rahupüüdlustest, aatomirelvade-vabast Põhjalast (probleemiks on küll aatomirelvadega varustatud Nõukogude allveelaevad Balti meres, mida pole „ametlikult olemas" ...), ja lootustest saada kogu Euroopat aatomirelvade vabaks tsooniks. Pole aga kuulnud mingitest konkreetsetest ideedest, kuidas seda saavutada. Olulist rolli publiku arvamuse kujundamises mängib ka see, mida ajakirjanduses ja televisioonis-raadios publikule esitatakse ja mida mitte. Aasta viimasel päeval tõi Rootsi suurimaid ajalehti, Svenska Dagbladet, välja tervet lehekülge katva artikli, mis näitas NATO ja Varssavi-pakti sõjajõudude praegust jõubalanssi Euroopas, näiteks: NATO-l 10,000 tanki idabloki 25,000 tanki vastu, Nõukogude Liidul 250 SS-20 raketti, mis on ligi 1000 individuaalselt juhitava aatomlaenguga suunatud kõigi keskmise suurusega ja suuremate Euroopa linnade vastu (mis olid juurdelisatud kaardil ära märgitud), kuna NATO on alles asetamas Euroopa pinnale esimesi kavas ette nähtud 527-st Pershing-2 ja „cruise" rakettidest... Selliseid võrdlevaid tabeleid ja arve Soome ajakirjandus ei avalda, vaid tsiteerib selleasemel president Reagani sõnavõtte „relvastumise vajadusest" ja Nõukogude tegelaste sõnavõtte suurest rahuarmastusest. Üks hästiharitud ja laiema silmapiiriga soomlane ütles mulle hiljuti, et Nõukogude Liidus olla maailma suurim rahuliikumine! Seda ta aga ei olnud kuulnud, et need mõnisada iseseisvat rahudemonstranti Venemaal, kes julgevad kritiseerida ka Nõukogude relvastusprogrammi, kannatavad drastilise tagakiusamise all. Pidev ja kauakestnud selekteeriv informatsioonivool hakkab pikapeale avaldama oma mõju rahva hulgas.

SOOME SÕJAD EI UNUNE

Tegelikult on pilt Soomes valitsevatest meeleoludest ja maailmavaadetest väga komplitseeritud. Veel praegugi ilmub igal aastal üsna mitu raamatut, mis käsitavad Talvesõda või n.n. „jätkusõda" aastatel 1941—1944, kas siis memuaaride, põnevusromaanide või ajalooliste ülevaateteoste vormis, ja kuuldavasti lugevat ka soome noorem põlv neid suure huviga. Aastal 1982 ilmus Seppo Myllyniemi sulest ajalooraamat „Suomi sodassa 1939—1945", milles kirjeldatakse sõjasündmusi, ja eel- ja järellugusid ilma mingi püüdeta teha seda aruannet meelepäraseks idanaabrile. Sama võib öelda ka aastal 1981 ilmunud Per-Olof Ekmani raamatu kohta „Meririntama" (Merefront), milles kirjeldatakse võrdlemisi üksikasjalikult saksa ja soome sõjalaevastikkude tegevust Soome lahel aastatel 1941—1944. Autor viibis saksa admiraliteedi juurde määratud soome mereväe raadiojaama juhatajana Tallinnas, ja kirjeldab lühidalt, aga sümpaatselt ja tõsiasjalikult olukorda ka Eestis. Teoses kirjeldatakse muuhulgas ka Soome pisikese ja vanamoelise laevastiku tõrjeoperatsioone Viiburi lahel, Teikari saarele tungivate vene dessantide vastu, milles langes vähemalt seitse mereväes teeninud eesti vabatahtlikku.

EESTI ON SOOMLASILE LÄHEDANE

Soome ajakirjanduses ilmub sageli artikleid ka Eesti praegusest olukorrast, milles hinnatakse praeguse Eesti kultuuritaset, aga ei varjata muret venestamiseprotsessi üle. Et kultuuriline läbikäimine toimub teatud määral piiratud raamides, on igale lugejale selge: Helsingis toimuvale eesti luule tutvustamisõhtule ei võidud Nõukogude Eesti luuletajate kõrval kutsuda esinema pagulasluuletajaid Rootsist, ja Soome luuletajate esinemisele Eestis ei pääsenud kuulama tavaline inimene tänavalt, vaid ainult erilise kutse saanud tegelased. On ka üsna tavaline, et Eestist Soome esinema kutsutud muusik viimasel hetkel „takerdub tundmatu bürokraatia ratastesse Tallinna ja Moskva vahel" ja jääb kohale ilmumata. Sidemete taga on siiski palju südamlikku teineteisemõistmist, ja kui soomlased vaatasid Eesti viimast laulupidu televisioonist, nägid nad „Mu isamaa on minu arm" laulmise ajal selgesti vahet jäikade nägudega venelaste ja pisarad silmis laulvate eestlaste vahel. Ja märjad olid ka paljude soomlaste silmad teiselpool lahte.

Nii — ja mida veel Soome tänapäevast? Tööpuudus on siiani, Põhja-Ameerika ja mõnede muude maadega võrreldes, püsinud ülatavalt madalana — ainult kolmneli protsenti. Inflatsioon aga teeb muret ja Soome väliskaubandus lõpetas möödunud aasta kahe miljardi margalise puudujäägiga. Oma uue-aasta kõnes nimetas president Koivisto — kes kahe ametiaasta jooksul on märgatavalt vananenud ja tundus väsinuna — Soome kahe suurema probleemina inflatsiooni ja alkoholi kasutamisest põhjustatud liiklusõnnetuste kasvu. Vaatamata ränkadele karistustele on seadusevastane alkoholi kasutamine autosõitjate poolt näidanud murettekitavat kasvu. See ei tähenda muidugi veel seda, et probleem oleks ainulaadne Soomele. On aga omal viisil imponeeriv, et ajal kus paljud võimumehed või võimutaotlejad üksteisevõidu ähvardavad terroriga, relvastumises üksteise ületrumpamisega ja lubavad oma tõrkjatele alluvatele järjest rängemaid karistusi, soome president apelleerib oma rahvale: säästke elusid! On kena, et seegi mõte veel maailmas liigub.

Kalastaja

TÄHELEPANU!

DIENSTSTELLE „REINHARDT" (Birinosa) üksuse poiste kokkusaamine toimub ESTO-84 ajal Torontos, 12. juulil 166 Sherwood Ave. algusega kell 14.00. Teatada osavõtust ühes oma aadressi ja telef. nr-ga hiljemalt 15. aprilliks:

K. Loone, 87 Clifton Cres. London, Ont. N6C 3V9.

KORRALDAV TOIMKOND

Gaiderid viivad üle taliharja

Tuleval pühapäeval, 29. jaanuaril toimub Gaiderite Kogu kirevasisulise kavaga pärastlõuna. Aastatega on sellega Toronto noortesõbrad viidud üle taliharja märgiks, et külm talv on keskpunkti jõudnud.

Üldkorraldaja Merike Toomes-Põldma on esmakordselt selle suure algatuse oma peale võtnud, kuid ta ütleb, et kogu Gaiderite Kogu on talle sellejuures abiks, kuna sellise ürituse juures on rakendatud palju inimesi. Nagu aastate jooksul, nii tänavugi on ju kohvilaud ja rikkalike võitludega loterii korraldamine.

Minnes tänavuse Talihari '84 sisulise külje juurde, ütles Merike,

et selle läbivaks teemaks on Eesti lipu 100. juubeliaasta märkimine.

Sellega seoses räägib õpetaja U. Petersoo, kes on lipujuubeli toimkonna esimees, lipu juubeli tähistamisest.

Taliharjapidustuse kava on alati olnud mitmekülgne ja seda traditsiooni jätkatakse ka tänavu. Noorema põlve andekas eesti pianist Omar Daniel esitab klaverimuusikat. Liina ja Eerik Teose laulavad ja „Ritmika" naisvõimlejad esinevad. Kuid on veel muudki.

Gaiderite Kogu talihari on alati olnud tuluõhtu iseloomuga, mille sissetulek on läinud noortetöö vajaduste edutamiseks.

Sel suvel on ees suurlaager „Eesti Lipp" ja väljaminekuid ning vajadusi hoopis palju.

Nii ütlebki Merike Toomes-Põldma, et üldkorraldajana ta loodab, et see arvukas sõprade pere, kes aastate jooksul on olnud Taliharjapidustuse külalisteks, ka seekord tulevad ja aitavad kaasa talve harjast ületamisega tegevusrohkele suvele vastuminekut alustada.

Neeme Järvi kontsert...

(Algus lk. 1)

Epp Aruja andis ülevaate ESTO büroost, kus võetakse vastu tellimisi ja antakse informatsiooni. Ka on bürool oma kirjakast Eesti Abistamiskomitee ruumis.

Praegu tuleb päevas keskmiselt 30 kirja tellimislehtedega, kuna kümmenkond külastavad isiklikult bürood.

F. Koop andis ülevaate programmist. Programmis on tekkinud muudatusi, jääb ära Eesti Rahvusteater Kanadas teatrietendus „Tallinna vallidel", mis on kahjatsetav, kuna see oli väärtuslik draamateos meie kirjanikult G. Helbemäelt. Kuid kontaktid on käimas Rootsiga, kes tahavad korraldada noortaidurite õhtut, kes pannakse siis vabaks jäänud esmaspäeva õhtule.

On selgunud, et Ontario Place'is on võimalik korraldada teisipäeva õhtul sümfooniakontsert Neeme Järvi juhatusel eesti helilõjate töödest.

Kontsert toimub Toronto Sümfooniaorkestri poolt ja sellega ESTO'l mingisuguseid kohustusi ei teki.

Küll nihutatakse selle tõttu teisipäeval üritusi pealelõunal ja korraldatakse kiirtransporti publiku ühelt sündmuselt teisele viimiseks.

9. veebruaril alustatakse iga kahe nädala tagant toimuva programmi foorumitega. Nende koosolekute ülesanne on vaadelda ESTO programmi ja seda teha haaravamaks ja huvitavamaks kõigile vanuseklassidele, kusjuures arvestatakse ka selle kunstilist taset.

Lõpuks märkis F. Koop, et eestlaskond suhtub soojalt ESTO püüdlusisse,

kuid samal ajal on traditsioonilised eesti ürituste korraldajad hakanud loobuma ja on raskusi mitmesuguste ülesannete täitmisega.

Küsimusi oli solistide kontserdi tegelaste üle, keda pole veel avaldatud, kuid kanada ürituste kalendrisse sisse pääsemiseks peab see selguma juba käesoleva kuu lõpuks.

Teisipäevase päevakava ümbermoodustamine tekitas sõnavõtte, kuna sellega on tekitatud segadusi juba müüdud piletite ja reserveeritud sündmustest osavõtuga.

Uus kava oleks siis: kell 12—5 p.l. maakondade päev, kell 5.00 rahvatantsulavastus „K a v a l Ants" (Seneca College'is), Neeme Järvi kontsert kell 8.30 (Ontario Place), Adelaide eesti teatri etendus „Mosaiik" oli ettenähtud õhtule, kuid ka seda tuleb muuta, mis põhjustab raskusi.

Lippude jaoks on linnas leitud kuni 400 varrast ja võimaluse korral katsutakse lippude annetajaile ka teatavaks teha, kus neid kasutatakse. Lipuvärvide soovid tuleb 1. märtsiks liputoimkonnale sisse anda. Lahtine on veel väikeste eesti lippude saamine, mida lapsed rongkäigus kannaksid. Kui leitakse nende tegija, ka siis peab soov nende valmistamiseks samal ajal sisse antama.

Väljastpoolt sektsioonide informatsiooni, tõstatas S. Preem soovi Eesti Maja suure saali kasutamise üle, muutes selle eesti rahva kogunemiskohaks, selle asemel et seda suurt saali kasutada näituste korraldamiseks.

F. Koop ütles, et Eesti Maja on ESTO ajal mõeldud eestlaste iseloomustamiseks vastavate näitustega. Samal ajal on see ka koht, kus eestlastel ja perekondadel on võimalik puhata ja tuttavatega koos olla, kuna Eesti Maja saab restoran-kohviku praegustes kohviku ruumes. Kuna kohvik-restoran jääb väikseks, siis on mõtteid ruumide laiendamiseks, võibolla telgi asetamisega parkimisplatsile. Eesti Majas on peale näituste ka postkontor ja- informatsioonibüroo teine osakond.

F. Koop leidis, et Eesti Maja ei saa olla koht kuhu suunatakse bussidega tulijad. Eesti Maja kasutamine pole selleks mõeldud, ei taheta sissesõiduhooviks teha.

On koht kuhu altlinnast tullakse vestlema ja kohtuma. Praegu pole veel leitud näituste koordinaatorit ja seegi ülesanne on jäänud programmikomitee juhi teha.

Sellevastu T. E. Segakoor on leidnud, et Eesti Maja suur saal peab kuuluma inimestele kasutamiseks, kuna all-linnas Royal Yorgi juures on raskusi parkimisega ja see on väga kallis.

Nende küsimuste juures lõppeski koosolek, kus saadi mingisugune ülevaade sellest olukorrast, kus praegu eeltöödega ollakse.

Abel Lee kunstinäitus

Vana Andrese kiriku ülemine saal kunstigaleriiks

Abel Lee on kunstnikke, kes alati on oma loomingusse pannud enese tunnetuse täie tõsiduse ja kiindumusega. Ta on oma kunstinäitustel alati midagi uut pakkunud läbimõelduna ja tihedalt läbitöötatult. Seda on esitatud paljudes motiivides, paljudes erivormides, suures värviskaalas ja ausa sisemise elamusega. See on alaliselt uue otsimine ja uute elamuste tõlgendus, mis on avardanud vaatlejate kunstist arusaamist, värvide tunnetamist ja vormide ning teemade mõistatamist. See on tekitanud küsimuse, mida on kunstnikul järgmisel korral uut pakkuda?

Küsides Leelt kui palju on temal valminud kunstiteoseid, kui paljudes eesti kodudes on need leidnud uue koha, kui palju on tal esinemisi olnud näitustel, mis on teiste rahvuste kunstielus mitmeil mail toimunud: siis ta ei tea täpselt, kuid neid on olnud palju. Lee ütleb, et sellisel kujul antud vastus ei ole numbriliselt oluline, vaid oluline on see, kui palju külastajatest on kunstniku töödest huvitatud olnud ja nende kaudu kunstnikuga kontakti saanud.

Aastate eest tema meelistehnika — monotüüpia muutus segatehnika kasutamiseks, kuigi see on suurel määral monotüüpiale baseeruv. Tihti näeme teda lõikamas linooli või puuplokki. Sellisel ajal sündisid erimapid „Tootemid" ja „Liblikad". Praegu on käsil käsitsitrükkimine erimapiks 1966 — 1984 üksiklehtede valimikust 8 lehte.

Ei tea, kas mõõna- või tõusuaegadel on kujundatud ligi 200 linoollõike ja siiditrüki eksliibrist. Need on levinud üle maailma, olles otsitud ka paljude väikegraafika-eksliibriste kogujate poolt.

A. Lee arvab, miks peaksid meie eestlaste kunstinäitused toimuma hilissügisel, enne jõulusid, mis nii tihedaks on kujunenud, et need segavad üksteist.? Miks mitte korraldada näitusi ühtlasemalt aasta ringi. Vist sellepärast on ta järjekordne näitus „Kesk talvel külmal ajal".

Milline see näitus on ja mida seal esitatakse? Kunstnik vastab, et need on osaliselt tagasivaatelised tunnetused ja ilustemised värvis ja vormis 1969—1984. Need on nagu pisipoeemid värvis ja vormis.

Näitus toimub Vana Andrese kiriku ülakorra saalis pühapäeval, 29. jaan, kella 12 kuni kella 6-ni, kolmap. 1. veebr. kella 2—7-ni ja pühap. 5. veebr. kella 12—7-ni.

ee

Dr. Maret Truuvert televisioonis

Toronto läänelinnaosas olev Graham Cabel-TV annab üle pooletunnilised saated, kus dr. Maret Truuvert annab selgitust preventiivsest hambaravist. Saated toimuvad kahes osas, esimene pool pühapäeval, 22. jaan. kell 6 õ., kõrratakse teisipäeval, 24. jaan. kell 10 õ. ja kolmapäeval, 25. jaan. kell 6 õ.

Teine osa näidatakse pühapäeval, 29. jaan. kell 6 õ., korratakse teisipäeval, 31. jaan. kell 10 õ., ja kolmapäeval, 1. veebr. kell 6 õ. On arvata, et edaspidi ka teised Toronto kaabel-televisioonijaamad sama saate edasi annavad.

wintario

19. jaan. peetud Wintario loterii loosimisel langesid 100.000-dollarilised peavõidud pileteile nr. 066900, $10.000 võitsid — 914242 ja 902468, $1000 — 14261, $100 — 5407, $10 — 105, $50 segajärjekorras numbrid 420621 ja tasuta piletiraamatu — 53. Nädala müstilise preemiavõidu (Plymouth Voyageur) võitsid piletid numbritega 590075.

Üks, kes ignoreeris

OTTAWA — Hiina peaminister oli esimene kommunistliku riigi peaminister, kes kõneles Kanada parlamendis. Kui parlament andis külalisele püsti seisva aplausi, jäi parlamendiliige, konservatiiv Otto Jelinek, demonstratiivselt istuma, kuna ta ei respekteerivat riigijuhti, kelle riigis pole inimõigusi.

Sündmuste kalender

Reedel, 27. jaanuaril kell 8 õhtul Eesti Majas „Rahvusvaheline kohvik".

Laupäeval, 28. jaanuaril kell 7 õhtul Eesti Maja suures saalis TEVÜ 31. aastapäevapidu.

Pühapäeval, 29. jaanuaril kell 3 p.l. Eesti Maja suures saalis EGKKK „Talihari-84".

Laupäeval, 4. veebruaril kell 7 õhtul Eesti Maja suures saalis saarlaste küünlapäevapidu.

Pühapäeval, 5. veebruaril kell 3 p.l. Eesti Majas „Narva — 44, lahingute mälestusõhtu".

Vaipade ja mööbli keemiline puhastus

„Stainguard" hinna sees Söögituba, elutuba ja koridor

$59.95

Pensionäride kortereile hinnaalandus. Samuti akende pesemine.

Peeter Valing

Tel. 690-4961

Armsad kaasmaalased!

ESTO-84 raames tähistame meie rahvuslipu, sini-must-valge sündi 100 aastat tagasi. Ostke Eesti lipp ja laenake see välja ESTO-84 kaunistamiseks.

1. Eesti lipp 165 x 105 sm hind $20.00

2. Sama lipp koos kandevardaga $30.00

Tshekid kirjutada ESTO-84 nimele.

Tellimised saata aadressil:

Sini-must-valge lipu 100 a. Juubeli Komitee
958 Broadview Avenue, Toronto, Ontario M4K 2R6, Canada

Tellija nimi ja aadress .....

.....

.....

Tel. no. .....

Soovin tellida: ..... lipp/lippu ..... lipp/lippu vardaga

Tulen järgi ☐ Saata postiga ☐ -lisada $2.—

Lisan tsheki $.....